

WSPÓLNOTA

Ranking

Opieka instytucjonalna nad małymi dziećmi

Opieka instytucjonalna nad małymi dziećmi

Sprawdzamy, jak wygląda problem zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat. Wskaźniki powoli poprawiają się, ale nadal są poniżej średnich europejskich. Oczekiwania rodziców, że samorządy będą uruchamiać żłobki, są więc zrozumiałe i wymuszają na gminach podejmowanie szeregu działań w tym kierunku.

Autorzy: Paweł Swianiewicz, Julita Łukomska*

„Pracownik Samorządowy”
w nowej szacie graficznej
z jeszcze większą dawką
praktycznej wiedzy

KUPUJĄC W PAKIĘCIE OSZCZĘDZASZ

Pakiet prenumeraty rocznej
WSPÓLNOTA

+

**PRACOWNIK
SAMORZĄDOWY**

~~2140 zł~~

1760 zł

**DOŁĄCZ DO GRONA
PRENUMERATORÓW
JUŻ DZIŚ!**

- za pomocą formularza przesłanego na adres:
MUNICIPIUM SA, ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
- e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl
- w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia

OPIEKA ŻŁÓBKOWA

Opieka nad dziećmi w wieku żłobkowym i przedszkolnym to zadanie samorządów gminnych. Realizując je mogą mieć choćby niewielki wpływ na politykę sprzyjającą liczbie urodzeń i zapobieganiu, albo przynajmniej łagodzeniu zjawiska depopulacji występującego w wielu regionach Polski.

Jeszcze 10 lat temu głównym i głośno dyskutowanym problemem była dostępność przedszkoli. Wskazywano, że wskaźniki przed-skolaryzacji należą w Polsce do najniższych w Europie. Byłoby wielką przesadą stwierdzenie, że ten problem mamy już z głowy. Dane za rok 2021 nadal wskazują, że w 240 gminach nie ma ani jednego przedszkola albo punktu przedszkolnego prowadzonego przez samorząd. Problem jest najbardziej dotkliwy w gminach bardzo małych, liczących poniżej 3 tys. mieszkańców. Ale skala problemu bardzo się zmniejszyła, odsetek dzieci korzystających z opieki i edukacji przedszkolnej bardzo szybko rósł w minionych kilkunastu latach i jest nieporównanie wyższy. Na tę zmianę miało wpływ wiele czynników. Niewątpliwie wysiłek samorządów gminnych coraz bardziej doceniających rolę tej usługi, ale także dostępność funduszy unijnych, nowe przepisy zezwalające na alternatywne formy opieki przedszkolnej, pojawienie się budżetowej dotacji przedszkolnej (mającej zrekompensować samorządom ograniczenie wysokości opłat wnoszonych przez rodziców).

Kolejnym wyzwaniem jest zapewnienie opieki dzieciom młodszym – w wieku od roku do trzech lat. Pisałmy już na ten temat we „Wspólnocie” w 2018 r. prezentując dane na temat opieki żłobkowej w 2016 r. Tym razem, prezentując ranking powszechności opieki żłobkowej w 2021 r., przyglądamy się, co się zmieniło od tego czasu.

Wydawałoby się, że należy skoncentrować na żłobkach oraz klubach dziecięcych, będących swego rodzaju odpowiednikiem alternatywnych form edukacji przedszkolnej. Ale nie jest to takie proste. Bo trzylatki dużo częściej niż w żłobkach znajdują miejsca w przedszkolach. Ale pomijanie przedszkoli byłoby błędem także w odniesieniu do dzieci młodszymi – 2-letnich czy nawet jednorocznych. Pokazuje to tabela 1. Dlatego w naszym rankingu

podajemy odsetek dzieci w danej grupie wiekowej objętych instytucjonalną opieką, bez względu na to czy uczęszczają do przedszkoli, żłobków czy klubów dziecięcych.

Rysunek 1 pokazuje dynamiczny rozwój żłobków w ostatnich latach. Ale pokazuje też jak duża jest skala problemu. W miastach na prawach powiatu do żłobków uczęszcza nieco ponad 18 proc. dzieci, w innych gminach miejskich – 13,4 proc., ale w gminach wiejskich zaledwie 4,7 proc. Oczywiście, nie każde dziecko musi chodzić do żłobka. Po pierwsze, jak pokazujemy w tabeli 1, znaczna część 3-latków, a niekiedy także młodszych dzieci, chodzi do przedszkoli. Stąd wskaźniki liczby dzieci w wieku 0–3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki są wyraźnie wyższe niż przytoczone przed chwilą odnoszące się tylko do żłobków. Po drugie, wielu z nich można zapewnić opiekę w rodzinie, a w odróżnieniu od wieku przedszkolnego potrzeba zapewnienia przebywania w grupie rówieśniczej i objęcia zinstytucjonalizowaną edukacją nie jest w przypadku maluchów taka istot-

na. Ale problem braku miejsc w tych instytucjach jest wciąż aktualny.

Dane na rysunku 1 odnoszą się tylko do dzieci w żłobkach, pomijamy dzieci objęte innymi formami opieki, np. w przedszkolach czy punktach przedszkolnych. Pełniejsze informacje o objęciu dzieci różnymi formami instytucjonalnej opieki znajdują się w tabeli 2. W tej tabeli widać znaczny (jak na okres tylko 5 lat) wzrost powszechności opieki instytucjonalnej nad małymi dziećmi we wszystkich kategoriach gmin. W kolejnych kolumnach widzimy, że wzrosła także rola instytucji niepublicznych, przede wszystkim prywatnych żłobków. Liczba dzieci korzystających z niepublicznych form przekroczyła już tę w instytucjach prowadzonych przez gminy. Najbardziej radykalna zmiana w tym zakresie miała miejsce w gminach wiejskich. Wiadac, że przyrost liczby miejsc, który miał tam miejsce, zawdzięczamy przede wszystkim wzrostowi liczby żłobków i przedszkoli prywatnych. Jak powszechność opieki instytucjonalnej nad małymi dziećmi wygląda na tle innych krajów europejskich?

Tabela 1. Dzieci w wieku do 3 lat objęte instytucjonalnymi formami opieki (dane w tysiącach, 2021 r.)

Wiek	Żłobki i kluby dziecięce	Przedszkola (łącznie ze specjalnymi)	Punkty przedszkolne	Oddziały przedszkolne w SP	Razem	Liczba dzieci w danej grupie wiekowej	Odsetek dzieci objętych opieką w danej grupie wiekowej
0 lat	2,1	21,0	0,9	1,7	175,7	325,1	16,7%
1 rok	64,6					354,3	
2 lata	85,4					374,1	
3 lata	11,1	276,5	7,7	27,9	323,2	388,9	83,1%
Razem w wieku 0–3 lat	163,2	297,5	8,6	29,6	498,9	1442,4	34,6%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 2. Powszechność opieki żłobkowej w gminach – zmiany w latach 2016/2021

	% dzieci w wieku 0–3 lat objętych opieką		dzieci w żłobkach niepublicznych (jako % dzieci w żłobkach ogółem)		% gmin w których są żłobki		Liczba gmin bez instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku 0–3 lat (*)	
	2016	2021	2016	2021	2016	2021	2016	2021
Miasta na prawach powiatu	33,5	43,8	57,8	55,8	100	100	0	0
Gminy miejskie	28,1	41,1	45,4	55,9	89	88	1	0
Gminy miejsko-wiejskie	20,6	31,0	35,5	60,2	67	69	0	0
Gminy wiejskie	15,1	24,1	18,9	60,9	28	34	29	3
OGÓŁEM	24,3	34,6	47,6	57,2	40	50	30	3

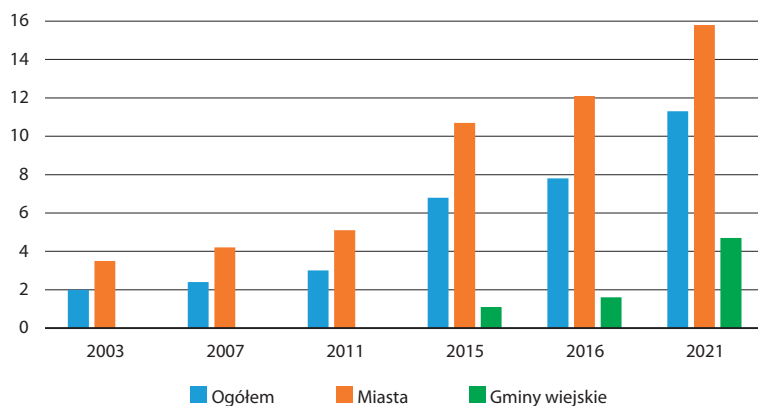
*gminy, w których nie ma żłobków, a dzieci 3-letnie i młodsze nie uczęszczają także do przedszkoli

Odpowiedź na to pytanie jest bardzo trudna, nawet jeśli dysponujemy danymi z innych krajów. Otóż systemy opieki i wczesnej edukacji są w krajach europejskich zróżnicowane, stąd dostępne statystyki odnoszą się do różnych grup wiekowych i są bardzo trudno porównywalne. Ale pewne przybliżenie w tym zakresie dają dane przytoczone w tabeli 3. Powszechność opieki w Polsce wypada błado w zestawieniu z niektórymi krajami, zwłaszcza skandynawskimi (reprezentowanymi w naszej tabeli przez Danię). Ale jeśli weźmiemy pod uwagę wszystkie formy opieki, a nie tylko żłobki, to wprawdzie wskaźniki dla Polski nadal są niższe od średniej dla Unii Europejskiej, ale nie odstają drastycznie od niektórych innych krajów europejskich (np. Włoch czy Grecji).

Alternatywne formy opieki nad dziećmi do lat 3

Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3, dzienny opiekun to osoba fizyczna sprawująca opiekę nad dziećmi (od ukończenia 20. tygodnia życia do lat 3) zatrudniana przez samorząd,

Rys 1. Odsetek dzieci w wielku 0–3 lat w żłobkach

W naszym rankingu podajemy odsetek dzieci w danej grupie wiekowej objętych instytucjonalną opieką, bez względu na to czy uczęszczają do przedszkoli, żłobków czy klubów dziecięcych.

instytucje publiczne, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług. Od 2018 roku opiekun może sprawować opiekę także w ramach własnej działalności gospodarczej. Sprawuje opiekę w domu lub mieszkaniu spełniającym warunki bezpieczeństwa, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci (gdy dziecko

OPIEKA ŻŁOBKOWA

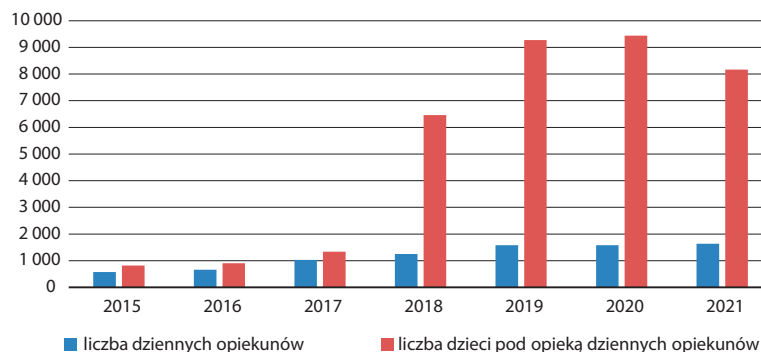
niepełnosprawne lub poniżej pierwszego roku życia – nad trójką). Ta forma jest przeznaczona szczególnie dla małych gmin wiejskich.

Liczba opiekunów dziennych systematycznie wzrasta (patrz rys. 2). Od 2018 roku wyraźnie zwiększyła się liczba dzieci pod opieką jednego dziennego opiekuna. Przed 2018 rokiem opiekun dzienny zajmował się zwykle jednym dzieckiem, obecnie średnio pięcioro dzieci przypada na jednego opiekuna. Rozmieszczenie opiekunów jest bardzo nierównomierne. Aż 53 proc. dziennych opiekunów w naszym kraju pracuje na terenie województwa mazowieckiego, kolejne ponad 11 proc. w województwie pomorskim i są to dwa regiony, w których taka forma opieki jest najbardziej rozpowszechniona. Prawie 7 proc. wszystkich opiekunów pracuje w województwie wielkopolskim, nieco ponad 5 proc. w dolnośląskim i małopolskim. Ale w województwach opolskim i podlaskim jest to tylko po 0,2 proc.

Wyniki rankingu

Sprecyzujmy najpierw, jakie dane obejmują wyniki rankingu. Po pierwsze, wskaźnik użłobkowania zestawiamy z ogólną liczbą dzieci w wieku 1–3 lat. Bierzemy pod uwagę oczywiście dzieci w tym wieku objęte opieką w żłobkach, a także klubach dziecięcych. Dane obejmują nie tylko placówki samorządowe, ale także prowadzone przez inne podmioty. Do tego dodajemy dzieci w wieku nie wyższym niż 3 lata w przedszkolach, punktach przedszkolnych, zespołach wychowania przedszkolnego oraz

Liczba dziennych opiekunów oraz dzieci pod ich opieką w latach 2015–2021

Największa powszechność instytucjonalnej opieki nad małymi dziećmi występuje przede wszystkim w województwach południowo-zachodnich: opolskim – 41,7 proc., dolnośląskim – 38,5 proc., śląskim – 37,9 proc.

oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Ponieważ wartość wskaźnika liczyliśmy według identycznej metody pięć lat wcześniej, możliwe jest porównanie pozycji w naszych zestawieniach.

Jeśli patrzylibyśmy na średnią dla gmin w poszczególnych województwach, to największa powszechność instytucjonalnej opieki nad małymi dziećmi występuje przede wszystkim w województwach południowo-zachodnich (opolskie – 41,7 proc., dolnośląskie – 38,5 proc., śląskie – 37,9 proc., wielkopolskie – 35,1 proc., lubuskie – 34,3 proc.). Z kolei najniższe wskaź-

niki widać przede wszystkim w województwach wschodnich (warmińsko-mazurskie – 27,0 proc., lubelskie – 28,8 proc., podlaskie i kujawsko-pomorskie po 29 proc.). Ale bardzo duże zróżnicowanie obserwujemy także wewnątrz poszczególnych regionów. Dobrym przykładem jest województwo podlaskie, mające w sumie niski wskaźnik użłobkowania. Ale gminy Sejny oraz Mielnik przewodzą naszemu rankingowi wśród miast powiatowych i gmin wiejskich, co więcej, porównanie danych z lat 2016 i 2021 wskazuje na znaczną zmianę, która zaszła tam w ostatnich pięciu latach. W pozostałych kategoriach gmin wyróżnionych w rankingu zmiany w czołówce w okresie 2016–2021 były niewielkie, a Koszalin w grupie miast na prawach powiatu i Józefów w gronie pozostałych miast zachowały pozycję liderów sprzed kilku lat. ■

**Paweł Swianiewicz jest profesorem ekonomii, kierownikiem Zakładu Studiów Społeczno-Ekonomicznych w Instytucie Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu; Julita Łukomska jest adiunktem w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego*

Tabela 3. Powszechność instytucjonalnych form opieki nad małymi dziećmi w wybranych krajach europejskich (2018/2019)

Kraj	% dzieci korzystających z instytucjonalnych form opieki		Uwagi na temat form opieki
	Kategoria wiekowa	Odsetek	
Dania	0–2 lat	90%	Zróżnicowane formy od gminnych przez prywatne do „samopomocowych”
Wielka Brytania	0–5 lat	40%	Wiele form, rola sektora publicznego jako „market manager”
Austria	0–2 lat	27%	Różna organizacja w poszczególnych krajach związkowych
	3–5 lat	90%	
Włochy	0–3 lat	29%	
Grecja	0–4 lat	20%	
Litwa	1–2 lat	44%	Głównie publiczne, tylko 6 proc. w instytucjach prywatnych
	3–6 lat	89%	

Źródło: Raport projektu międzynarodowego COHSMO (Inequality, Urbanization and Territorial Cohesion: Developing the European Social Model of economic growth and democratic capacity) realizowanego w ramach programu Horzont 2020

Miejsc w żłobkach nie brakuje

Wśród miast wojewódzkich największy odsetek dzieci do lat 3, objętych opieką instytucjonalną, jest w Rzeszowie (70,19 proc.), Niewiele gorszy wynik mają Opole (69,72 proc.) oraz Zielona Góra (67,99 proc.). Samorządowcy wskazują jednak, że miejsc w żłobkach nie brakuje. W Opolu mogłoby z nich skorzystać jeszcze ok. 500 maluchów.

◀ **Monika Lipińska**
zastępca prezydenta
Lublina ds. społecznych

Chcemy pomóc rodzicom rozwijać się również zawodowo

Realizując politykę prorodzinną staramy się stwarzać dogodne warunki do życia wszystkim grupom naszych mieszkańców. Zapewnienie sprawnego systemu opieki żłobkowej przekłada się na decyzje rodziców i opiekunów w obszarze zawodowym. Lublin od 10 lat prowadzi działania, które doprowadziły do znacznego wzrostu liczby miejsc opieki żłobkowej oraz zwiększenia liczby dzieci z niej korzystających. Oprócz uruchamiania nowych publicznych placówek wspieramy działalność innych podmiotów działających w tym obszarze. Dzięki temu każdego roku wzrasta liczba miejsc oferujących profesjonalną opiekę nad małymi dziećmi.

Niewątpliwym atutem publicznej formy sprawowania opieki nad najmłodszymi jest wysokość kosztów ponoszonych przez rodziców. Utrzymanie opłat na niskim poziomie, a także system ulg i zwolnień tworzą korzystną ofertę dla rodziców. Zaletą są też preferencje w procedurze naboru do żłobków publicznych. Pierwszeństwo dla dzieci z niepełnosprawnościami czy z rodzin wielodzietnych daje rodzicom gwarancję, że dzieci zostaną przyjęte do miejskich placówek.

Żłobek Nr 9 w Lublinie. Fot. UM Lublin

W Opolu funkcjonuje 31 żłobków, z czego 5 publicznych (468 miejsc), a 26 prywatnych (1636). Na przestrzeni lat liczba miejsc bardzo się zmieniała. W 2017 roku wynosiła 1413 i dzisiaj jest niemal o 700 większa. Samorządowcy tłumaczą, że dużo w zakresie dostępu do opieki nad najmłodszymi zmieniła ustawa z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Przed jej wejściem w życie w mieście działały tylko 4 żłobki (publiczne) z 343 miejscami. Ustawa umożliwiła przede wszystkim tworzenie placówek niepublicznych przez osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Biorąc pod uwagę średnią liczbę dzieci w opolskich żłobkach aktualnie są one zdolne przyjąć jeszcze ok. 500 maluchów. Z tego powodu władze miasta nie planują budowy nowych placówek. Wskazują jednak, że niemal co roku otwierane są kolejne żłobki niepubliczne, a miasto udziela podmiotom je prowadzącym dotacji w wysokości 650 zł mie-

sięcznie na każdego malucha – to jedna z najwyższych kwot w województwie opolskim oraz jedna z wyższych w kraju.

W Lublinie funkcjonuje 9 żłobków publicznych (1209 miejsc) oraz aż 70 niepublicznych (2359). Dodatkowo opiekę nad dziećmi do lat 3 sprawuje 5 klubów dziecięcych zapewniających 91 miejsc oraz 2 instytucje dziennej opieki (10 miejsc). Łącznie dostępnych jest 3669 miejsc opieki nad maluchami.

Tak duża liczba żłobków prywatnych to między innymi zasługa dotacji oferowanej przez miasto na każde dziecko (400 zł w żłobku i 200 zł w klubie

MIASTA WOJEWÓDZKIE

Sala Kosmos w Żłobku Nr 9 w Lublinie. Fot. UM Lublin

Sala Ocean w Żłobku Nr 9 w Lublinie. Fot. UM Lublin

dziecięcym). W ostatnich latach liczba niepublicznych placówek wzrosła z 14 w 2014 r. (283 miejsca) do 77 w roku 2022 (2460 miejsc).

Miasto wybudowało w ostatnich latach nową placówkę – żłobek publiczny nr 9. To największy tego typu obiekt w Lublinie, zapewniający 210 miejsc, w tym 65 dla dzieci z niepełnosprawnościami. Budynek jest dwukondygnacyjny. Na piętrze ulokowane są dwie najmłodsze grupy po 35 dzieci, a na parterze cztery grupy dla dzieci starszych. Budynek wyróżnia się kształtem – posadowiony został na planie półkola – oraz wyszukaną estetyką i kolorystyką. Założeniem architektów było dostarczenie do po-

mieszczeń dużej ilości naturalnego światła. Efekt ten uzyskano montując wielkopowierzchniowe okna, instalując dużą ilość okien dachowych, tzw. świetlików oraz urządzając na piętrze przeszkloną werandę. Obok żłobka znajduje się okazała i dobrze wyposażony plac zabaw, a od strony wejścia głównego jest parking na około 60 miejsc. Budynek jest energooszczędny. Na dachu zainstalowano ogniwa fotowoltaiczne (ponad 50 paneli) dostarczające rocznie ok. 21 tys. kW mocy oraz instalację solarną do podgrzewania wody użytkowej. Oprócz przestronnych bawialni i sypialni są dodatkowe sale, pełniące funkcję pomocniczą w opiece nad dziećmi z niepełnosprawnościami i trudnościami rozwojowymi. Przeznaczone są do indywidualnej pracy, a aranżacja przestrzeni i wyposażenie umożliwiają polisensoryczną stymulację zmysłów. Są to tzw. sale doświadczania świata („Leśna polana”, „Łąka”, „Kosmos”, „Ocean”), a także sala terapeutyczna, plastyczna, muzyczna i czytelnia „Biblioteczka misia”. Na piętrze ulokowane są również dwie sale gimnastyczne. ■

◀ **Arkadiusz Wiśniewski**
prezydent Opola

Musimy pomóc mamom powrócić na rynek pracy

Coraz więcej młodych kobiet decyduje się na powrót do pracy zaraz po urlopie macierzyńskim. Samorządy, ale też rząd, muszą im to ułatwić. Jedynym rozwiązaniem jest tworzenie sieci żłobków, w których dzieci znajdują opiekę. Możliwości samorządów są ograniczone, jeśli chodzi o budowę nowych obiektów tego typu. Dlatego wypracowaliśmy w Opolu system dopłat do placówek prywatnych, z którego korzysta blisko 1400 dzieci. W sumie mamy 2104 miejsc w żłobkach. Chodzi o nich w tym roku ponad 1600 dzieci. To pokazuje, że w Opolu są dobre warunki dla młodych rodziców. Widząc, że dzieci przybywa, zdecydowaliśmy się na budowę dwóch przedszkoli. W jednym już dzieci się uczą, drugie będzie gotowe w przyszłym roku.

Żłobek Nr 3 w Opolu. Fot. UM Opole

Mała sala gimnastyczna w Żłobku Nr 9 w Lublinie. Fot. UM Lublin

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku

2016	2021	Miasto	
3	1	Rzeszów	70,19
1	2	Opole	69,72
2	3	Zielona Góra	67,99
10	4	Katowice	63,87
17	5	Gorzów Wlkp	62,38
5	6	Wrocław	62,04
4	7	Kraków	60,91
8	8	Białystok	60,12
12	9	Lublin	59,95
15	10	Toruń	59,81

Wydatki na dzieci to inwestycja

W Koszalinie w żłobkach do dyspozycji jest ok. 1,5 tys. miejsc. Na tyle dużo, że w tym roku nie było pełnego obłożenia i z placówek korzystają dzieci mieszkające poza miastem. W przyszłym roku na opiekę żłobkową zostanie zaplanowane 17,5 mln zł. Władze miasta nie traktują jednak tych pieniędzy jako wydatku, ale inwestycję.

Fot. UM Koszalin

Koszalin (1. miejsce w naszym zestawieniu) działa dwutorowo. Z jednej strony zainwestował w miejskie żłobki. Przeznaczył spore kwoty z budżetu miasta na ich unowocześnienie i uzupełnił je dofinansowaniem ponad 5 mln zł z programu Maluch+, konkursu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w którym rokrocznie startuje. Z drugiej strony zwiększył o 190 liczbę miejsc w placówkach. W efekcie obecnie w Koszalinie jest 540 miejsc w siedmiu miejskich oddziałach żłobkowych.

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku

2016	2021	Miasto	
1	1	Koszalin	80,96
5	2	Chełm	73,96
6	3	Tarnobrzeg	68,25
19	4	Krosno	66,76
13	5	Leszno	64,88
29	6	Suwałki	63,97
8	7	Skierniewice	63,92
2	8	Świnoujście	63,66
23	9	Piotrków Trybunalski	63,01
14	10	Słupsk	61,79

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Niezależnie od tego w 2012 r. zdecydowano o wykupieniu usług w prywatnych placówkach, których obecnie jest 19. Na każde dziecko z Koszalina, które znajduje się pod ich opieką, miasto przekazuje dotację – obecnie 400 zł miesięcznie. W latach 2012–2022 wydano na ten cel prawie 24 mln zł. Tym samym w mieście do dyspozycji jest ok. 1,5 tys. miejsc. Na tyle dużo, że w tym roku nie było pełnego obłożenia i że żłobków korzystają dzieci mieszkające poza Koszalinem.

Warto zaznaczyć, że w 2023 roku na opiekę żłobkową miasto przeznaczy 17,5 mln zł. Koszalin nie traktuje jednak tych pieniędzy jako wydatku, ale inwestycję w przyszłość.

W ostatniej dekadzie oddano do użytku trzy nowe oddziały żłobkowe. Zaczęto w 2012 r. od adaptacji pomieszczeń, w których wcześniej mieściło się przedszkole. Drugi oddział, uruchomiony w 2013 r., to efekt współpracy ze spółdzielnią mieszkaniową, która przekazała samorządowi swój lokal. Najbardziej jednak miasto jest dumne z zespołu przedszkolno-żłobkowego otwartego w 2018 r. w budynku dawnej szkoły integracyjnej. Bez cienia wątpliwości można powiedzieć, że dzięki wartej 10 mln zł inwestycji powstała jedna z najnowocześniejszych placówek żłobkowych w Polsce, a nawet w Europie.

W przypadku Chełma (2. miejsce w rankingu) warto podkreślić innowacyjne podejście w zakresie jakości opieki nad dziećmi do lat 3. Dwa żłobki, wchodzące w skład Zespołu Żłobków Miejskich, aktywnie uczestniczą w procesie zmian społecznych. Personel aktywnie pracuje nad zmianą stereotypów dotyczących funkcjonowania takich placówek. Odbyna się to przede wszystkim poprzez kreatywne podejście do pracy z dziećmi. Opiekunowie swoimi działaniami uświadamiają społeczności lokalnej, jak istotne są pierwsze lata życia malucha i wpływ na jego rozwój społeczny i edukację. Zespół Żłobków Miejskich ma stanowić fundament, na którym warto oprzeć rozwój dziecka. Dlatego stale podnoszone są kwalifikacje kadry (kursy, szkolenia), które ułatwiają wdrażanie nowych form kształcenia, a tym samym usprawniają proces opieki i wychowania. Za całym tym procesem stoi wykwalifikowana i pełna pasji kadra, ale także praca z wykorzystaniem innowacyjnych metod i narzędzi pracy (sensoryka Weroniki Sherborne, zajęcia umuzykalniająco-rytmiczne, wysoko rozwinięta sensoplastyka, zajęcia logopedyczne, gimnastyka korekcyjna itp.). Regularnie prowadzone są zajęcia edukacyjne, wprowadzono zabawy zmierzające do rozwoju uzdolnień oraz kształtowania czynności intelektualnych. Organizowane są wyjazdy i wycieczki pokazowe. Niezwykle istotna, a w zasadzie kluczowa, jest również współpraca z rodzicami, czyli angażowanie ich do udziału w życiu żłobka, np. poprzez organizowanie warsztatów. Dzieci uczestniczą także w zajęciach dodatkowych o charakterze profilaktycznym, kulturowo-artystycznym, rekreacyjno-sportowym. W Zespole Żłobków Miejskich realizowane są autorskie roczne oraz miesięczne plany pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne. ■

◀ **Piotr Jedliński**
prezydent Koszalina

Przekonać rodziców

Jeszcze 20 lat temu Koszalin był bastionem bezrobocia, które sięgało 20 proc. Młodzi ludzie wyjeżdżali, bo nie widzieli dla siebie perspektyw. Powstanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej odwróciło ten trend na tyle, że pojawiły się kłopoty ze znalezieniem pracowników. Na szczęście, zdiagnozowaliśmy ten problem wcześniej i postanowiliśmy skierować nasze wysiłki na to, by młodzi ludzie zdecydowali się w Koszalinie osiedlić na stałe. Uznaliśmy, że czyste powietrze, bliskość morza, licznych jezior i lasów to za mało. Dlatego jednym z warunków było zapewnienie na tyle dobrych warunków dzieciom i młodzieży, by przekonać rodziców, że Koszalin jest ich miejscem na ziemi.

Wyniki w oświacie od dawna mamy bardzo dobre, co potwierdzają m.in. rankingi „Wspólnoty”. Stąd pomysł na rozwój bazy żłobkowej, by młode mamy mogły wrócić na rynek pracy, pozostawiając swoje pociechy pod okiem wykwalifikowanych opiekunów. I chyba nam to wyszło, skoro w pierwszym rankingu „Wspólnoty” na ten temat, z 2018 r., Koszalin zajął pierwsze miejsce, a w tym roku znowu uplasował się na najwyższym miejscu podium. Uważam, że sztuką jest tego typu ranking wygrać, ale jeszcze większym osiągnięciem jest powtórzyć ten sukces.

◀ **Łukasz Borowiak**
prezydent Leszna

Oferta żłobków jest bardzo bogata

Bardzo się cieszę z tak dobrej lokaty Leszna w rankingu. Myślę, że to dowód na to, że obrona przez nas strategia jest słuszna i przynosi efekty. Może dla wielu będzie to zaskoczeniem, ale samorząd Leszna nie posiada ani jednego żłobka. Uznaliśmy, że lepszym rozwiązaniem będzie udzielanie dofinansowania prywatnym placówkom i to w wysokości, która będzie realną zachętą do podejmowania się tego odpowiedzialnego zadania. Przedsiębiorcy, którzy w Lesznie zdecydowali się zorganizować opiekę nad dziećmi do lat 3, otrzymują, już od kilku lat, miejskie dofinansowanie w wysokości 656 zł na dziecko, a w przypadku dzieci z rodzin z Kartą Dużej Rodziny – nawet 956 zł. To jedna z najwyższych, o ile nie najwyższa dotacja w Wielkopolsce. Ta strategia spowodowała, że w Lesznie działa obecnie aż 11 podmiotów prywatnych zapewniających opiekę nad najmłodszymi mieszkańcami. To bogata i różnorodna oferta, z której rodzice bardzo chętnie korzystają. Upatruję w tym rozwiązaniu jeszcze dodatkowej korzyści, a mianowicie ożywienia gospodarczego. Nowe żłobki to przecież nowe miejsca pracy, a także szybszy powrót opiekunów dzieci na rynek pracy. Z satysfakcją obserwuję pozytywny wydzźwięk podjętych przez nas działań.

Podlasie na czele

Nowy lider rankingu w tej kategorii – podlaskie Sejny – wykonał kawał dobrej roboty. W żłobkowym rankingu za 2016 rok miasto zajmowało bowiem dopiero 190. miejsce.

Na zdjęciach: żłobek miejski w Sejnach. Fot. UM Sejny

Burmistrz Sejn Arkadiusz Nowalski cieszy się z tego awansu, docenia zasługi tych, którzy się do niego przyczynili i podkreśla, że miasto zajmuje równie wysoką pozycję, jeśli idzie o opiekę przedszkolną. – Inwestycja w żłobek nie cieszyła się jednomyślnym poparciem. Mieliśmy protesty. Namawiam jednak inne wspólnoty samorządowe – w tej sprawie warto być zdeterminowanym. Jednoznaczna postawa samorządu w kwestii opieki nad najmłodszymi zawsze się zwraca w postaci poprawy innych wskaźników – dodaje burmistrz.

Na drugiej pozycji także znalazło się miasto z Podlasia – Siemiatycze. Działają tu trzy żłobki miejskie. Pierwszy powstał w 2012 r. i z początku zapewniał 42 miejsca, później ta liczba wzrosła o ponad połowę. W 2017 roku, w dwóch nowych lokalizacjach, powstały kolejne placówki i 32 miejsca. W 2021 r. miasto oddało do dyspozycji 50 dodatkowych miejsc. Dzięki w 14-tysięcznych Siemiatyczach miasto oferuje 154 miejsca dzieciom do trzeciego roku życia.

Znaczne awanse, w porównaniu z rankingiem za 2016 rok, odnotowały także Łuków (woj. lubelskie, z miejsca 95. na 9.), Węgrów (woj. mazowieckie, ze 130. na 11.), Czarnków (woj. wielkopolskie, ze 112. na 16.), Trzebnica (woj. dolnośląskie, ze 157. na 17.) oraz Garwolin (woj. mazowieckie, ze 144. na 23.). Jak zauważa Marzena Świeczak, burmistrz Garwolina, miasto najlepiej rozwija się wtedy, gdy tworzą je ludzie, którzy mają poczucie bezpieczeństwa i komfortu oraz mogą łączyć życie zawodowe z prywatnym. – Dlatego, aby wspierać młodych rodziców i umożliwić im powrót do pracy, tworzymy nowe miejsca w żłobkach i przedszkolach, a także staramy się ograniczać opłaty, które rodzice ponoszą. W ubiegłym roku działalność rozpoczął pierwszy publiczny żłobek, w którym opiekę znalazło 24 najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Inwestycję udało się zrealizować dzięki wsparciu ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 w wysokości ponad 1,2 mln zł oraz z budżetu państwa w ramach programu Maluch+ w wysokości 575 tys. zł. Zdajemy sobie sprawę, że nie każ-

dy ma komfort pozostawiania małych dzieci u dziadków, dlatego odciążając domowe budżety wspieramy również rodziców korzystających z oferty żłobków niepublicznych. Na dziecko uczęszczające do niepublicznej placówki zgodnie z obowiązującą uchwałą rady miasta przysługuje do-

◀ **Piotr Siniakowicz**
burmistrz Siemiatycz

Zaspokajamy potrzeby najmłodszych mieszkańców

Na funkcjonowanie żłobków w latach 2011–2022 pozyskaliśmy łącznie ponad 2 mln zł. Drugie tyle otrzymaliśmy na inwestycje: budowę, modernizację i rozbudowę. W chwili obecnej mamy wolne miejsca i w pełni zaspokajamy potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Rodzice korzystający z tej formy opieki czują wsparcie samorządu, łatwiej jest im dzielić pracę zawodową z obowiązkami rodzinnymi. W ostatnim czasie w Siemiatyczach powstają także niepubliczne miejsca opieki nad najmłodszymi. Na terenie miasta funkcjonuje także żłobek gminny. Inwestujemy, rozwijamy się, adaptujemy przestrzeń dostosowując je do potrzeb społeczności lokalnej.

– W tej sprawie warto być zdeterminowanym. Jednoznaczna postawa samorządu w kwestii opieki nad najmłodszymi zawsze się zwraca w postaci poprawy innych wskaźników – mówi Arkadiusz Nowalski, burmistrz Sejna.

◀ **Andrzej Tadla**
burmistrz Czarnkowa

Mamy wolne miejsca

W Czarnkowie opieką żłobkową objętych jest 79 dzieci, z czego 27 to maluchy przyjęte z ościennych gmin. Funkcjonują dwa żłobki niepubliczne oraz jeden oddział żłobkowy przy przedszkolu publicznym. W 2023 roku utworzy się kolejny żłobek z limitem 20 miejsc. W tej chwili nasze placówki dysponują 8 wolnymi miejscami. Miasto przekazuje 300 zł miesięcznie na każde dziecko w żłobku będące mieszkańcem Czarnkowa, zawarło też porozumienie międzygminne z jedną z gmin w sprawie finansowania opieki dzieci zamieszkałych na jej terenie.

tacja w wysokości 400 zł miesięcznie – wylicza burmistrz Garwolina.

W czołowej dwudziestce miast powiatowych znalazło się sporo samorządów ze Wschodu – podlaskie, podkarpackie i lubelskie mają łącznie ośmiu reprezentantów. Żłobkowe ożywienie widać także w województwie dolnośląskim – aż sześć JST w pierwszej dwudziestce pochodzi z tego regionu. Obok Zgorzelca, Oleśnicy i Ząbkowice Śląskich są to Dzierżoniów, Złotoryja i wspomniana już Trzebnica. Najniższy odsetek miejsc w żłobkach wśród miast powiatowych – pomiędzy 16 a 29 proc. – notujemy w Brzozowie (woj. podkarpackie), Lwówku Śląskim (woj. dolnośląskie), Żninie (kujawsko-pomorskie), Pizu (warmińsko-mazurskie) i Lipsku (mazowieckie). ■

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku

2016	2021	Miasto	Województwo	
190	1	Sejny	podlaskie	95,413
10	2	Siemiatyca	podlaskie	87,538
2	3	Zgorzelec	dolnośląskie	81,508
1	4	Limanowa	małopolskie	77,002
15	5	Łańcut	podkarpackie	75,543
53	6	Lubliniec	śląskie	75,101
56	7	Oleśnica	dolnośląskie	74,349
18	8	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	73,961
95	9	Łuków	lubelskie	73,716
5	10	Biłgoraj	lubelskie	73,288

Nowoczesne sale zabaw i wypoczynku, bezpieczny ogród

W kategorii miasteczek pierwsze miejsce zajął Józefów (woj. mazowieckie) z imponującym wynikiem niemal 82 proc. dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki. Na drugim miejscu jest Mszana Dolna, na trzecim Swarzędz. Wiele gmin dobre wyniki w rankingu zawdzięcza dofinansowaniu opieki nad maluchami – bardzo często własnych żłobków nie prowadzą.

Fot. UM Otmuchów

Według rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzących działalność na terenie Mszany Dolnej, funkcjonują tam dwa żłobki prywatne zapewniające miejsca dla 50 dzieci. Do tego dochodzą dwa przedszkola miejskie. Skromna oferta skłoniła władze miasta do budowy nowego przedszkola wraz ze żłobkiem. Po raz pierwszy koncepcja ujrzała światło dzienne podczas sesji rady miejskiej 24 maja 2021 roku – burmistrz Anna Pękała przedstawiła pomysł nowej placówki. Koncepcja programowo-przestrzenna obejmowała pięcioddziałowe przedszkole wraz ze żłobkiem. Zgodnie z aktualnymi trendami aranżacji miejsc użyteczności publicznej, zastosowano ideę parterowej zabudowy z użyciem drewnianych elementów. Co ważne, w modułową konstrukcję wkomponowano bezpieczny wewnętrzny ogród dla dzieci. Jak podkreślała burmistrz Anna Pękała: – To projekt, który chciałabym jak najszybciej zacząć realizować. Nasze obie placówki radzą sobie całkiem nieźle jak na warunki, w których działają, ale taka inwestycja otwiera inne możliwości lokalowe i zapewnia funkcjonowanie instytucji na zupełnie innym poziomie. Warto inwestować w dzieci i ich przyszłość. To ważne dla naszego miasta – mówiła pani burmistrz. Miastu udało się zdobyć dofinansowanie z Polskiego Ładu. W sumie Mszana Dolna dostała niemal 11 mln zł,

MIASTEczKA

co pozwoli sfinansować – oprócz budynku przedszkola – także rozbudowę kanalizacji sanitarnej. Koszt samej placówki to ok. 10,5 mln zł, z czego 1,6 mln zł ma stanowić wkład własny – a ten będzie pochodzić ze sprzedaży jednego z budynków.

Nieco ponad rok po prezentacji projektu miasto rozpiło przetarg na budowę. Placówka ma powstać do 2025 roku. – Ta inwestycja jest konieczna. Nasze dwa miejskie przedszkola przy ul. Leśnej oraz Orkana mieszczą się w budynkach, które za jakiś czas mogłyby nie przejść przeglądów. Miejskiego żłobka jeszcze nie mieliśmy. Oczekujemy tej inwestycji – nie ukrywa w rozmowie z „Gazetą Krakowską” burmistrz Anna Pękała.

Wizualizacja przedszkola i żłobka w Mszanie Dolnej. Fot. UM Mszana Dolna

Żłobek miejski w Kostrzynie nad Odrą. Fot. UM Kostrzyn nad Odrą

W Kostrzynie nad Odrą nowy żłobek miejski otwarto w 2019 roku. Kosztował 4 mln zł, z czego 1,2 mln to dofinansowanie z programu Maluch+. Znalazło się tam miejsce dla 60 dzieci. Przygotowano dla nich trzy sale oraz dużą wspólną bawialnię. Do tego są nowoczesna kuchnia, pralnia i miejsca na wózki dziecięce.

Również dzięki dofinansowaniu z programu Maluch+ nowy żłobek wybudowała w Grądach gmina Otmuchów – otwarto go w styczniu 2022 roku. To już czwarta taka placówka w gminie. Władze lokalne otrzymały na nią – podobnie jak Kostrzyn nad Odrą – 1,2 mln zł. Za tę kwotę powstała placówka dla 40 dzieci. Są sale zabaw i wypoczynku, łazienki, pomieszczenia kuchenne i administracyjne. – Zabezpieczyliśmy dzieciom, naj-

młodszym obywatelom, miejsca w żłobkach. I mam nadzieję, że nasi sąsiedzi z ościennych gmin również z naszych żłobków będą korzystali

– mówił dla Radia Opole, przy okazji otwarcia placówki, burmistrz Jan Woźniak. W ostatnich latach gmina zmodernizowała też żłobki w Otmuchowie i Kałkowie. ■

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku

2016	2021	Miasto	Województwo	
1	1	Józefów	mazowieckie	81,973
8	2	Mszana Dolna	małopolskie	72,016
14	3	Swarzędz	wielkopolskie	68,133
4	4	Szklarska Poręba	dolnośląskie	66,038
2	5	Darłowo	zachodniopomorskie	65,287
45	6	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	63,765
58	7	Puszczykowo	wielkopolskie	63,303
44	8	Otmuchów	opolskie	63,123
11	9	Ustka	pomorskie	62,733
369	10	Grybów	małopolskie	62,136

Radosne maluchy

Nowy lider rankingu w tej kategorii – podlaski Mielnik – dokonał nie lada skoku. W rankingu za 2016 rok gmina zajmowała bowiem odległe 191. miejsce.

Mielnik liczy około 2,2 tys. mieszkańców. Zrealizowany w 2018 roku program pn. „Radosne maluchy w żłobku w gminie Mielnik” zakładał uruchomienie gminnego żłobka z ośmioma miejscami opieki nad dziećmi do lat trzech. W ramach zadania o budżecie 300 tys. zł dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (RPO Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020) i rządowego programu Maluch+ udało się zakupić podstawowe wyposażenie, zatrudnić opiekunkę i zapewnić bieżące funkcjonowanie nowo utworzonych miejsc opieki.

Na pierwszym planie budynek przedszkola z nowo otwartym żłobkiem w Mielniku. Fot. UG Mielnik

◀ **Karolina Zowczak**
wójt Osiecka

Koszty działania żłobka są wysokie

W 2020 roku oddaliśmy do użytku nowe skrzydło budynku, w którym działa publiczny żłobek w Sobienkach. Obiekt ma 70 miejsc dla dzieci. Na budowę uzyskaliśmy dotację z rządowego programu Maluch+. Następnie na prawie dwa lata dostaliśmy dotację na funkcjonowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Wpłynęła ona na znaczne obniżenie kosztów dla rodziców i dzięki temu mieliśmy dużo chętnych. To było potrzebne, aby mieszkańcy gminy dostrzegli w ogóle potrzebę korzystania ze żłobka. W tym roku nie mamy już dotacji zewnętrznych i żłobek funkcjonuje w oparciu o opłaty od rodziców, bez dopłat z samorządu. Chętnych jest znacząco mniej. Niestety, biorąc pod uwagę ubożenie samorządów, szczególnie małej, biednej gminy, nie mamy innego wyjścia. Koszty funkcjonowania żłobka są ogromne. Jednak cieszę się, że oferujemy taką usługę naszym mieszkańcom. Jeśli ktoś potrzebuje żłobka ma możliwość, aby z niego skorzystać.

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
191	1	Mielnik	podlaskie	87,879
2	2	Branice	opolskie	83,929
4	3	Kobierzyce	dolnośląskie	83,114
1	4	Michałowice	mazowieckie	82,418
5	5	Goczalkowice-Zdrój	śląskie	81,951
59	6	Wisznice	lubelskie	79,832
88	7	Biesiekierz	zachodniopomorskie	79,769
15	8	Suchy Las	wielkopolskie	77,722
7	9	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	77,138
3	10	Czosnów	mazowieckie	73,188

W czołowej dwudziestce naszej klasyfikacji w kategorii gmin wiejskich reprezentowane są niemal wszystkie województwa. Nie ma jedynie JST z woj. lubuskiego i pomorskiego. Z pomorskiego najwyższą notowaną jest gmina wiejska Pruszcz Gdański (miejsce 25.), zaś z lubuskiego – Kłodawa (27.).

Znaczące awanse w porównaniu z rankingiem za 2016 rok odnotowały m.in. Dobra Szczecińska (woj. zachodniopomorskie, skok z miejsca 405. na 14.), Legnickie Pole (woj. dolnośląskie, z 706. na 16.), Czarnocin (woj. łódzkie, z 905. na 19.), wspomniana już Kłodawa (woj. lubuskie, z 711. na 27.) oraz Osieck w województwie mazowieckim. Ten ostatni skok jest szczególnie imponujący – gmina notowana poprzednio na 1428. miejscu tym razem znalazła się na 29.

Na zakończenie słowo o dolnych rejonach rankingu. Najniższy odsetek „użłobkowania” zanotowaliśmy w Górowie Iławeckim (woj. warmińsko-mazurskie), Nowym Duninowie (mazowieckie), Płużnicy (kujawsko-pomorskie), Nowym Dworze (podlaskie) oraz Braniewie (warmińsko-mazurskie). ■

◀ **Marcin Urbański**
wójt Mielnika

Żłobek okazał się strzałem w dziesiątkę

Żłobek powstał w nowym budynku, pełniącym jednocześnie funkcję przedszkola. Podjęliśmy to ryzyko, chociaż jesteśmy małą gminą z niewielką liczbą urodzeń i istniały obawy, że nie uda nam się zebrać odpowiedniej liczby chętnych rodziców do skorzystania z usług żłobka i nie zdołamy spełnić wskaźników narzucanych przez instytucje dofinansowujące inwestycję. Żłobek zaplanowano pierwotnie na 8 miejsc, ale promocja nowej usługi opiekuńczej, oferowane warunki pobytu dzieci oraz wykwalifikowana kadra spowodowały, że zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania i w niektórych okresach działania żłobka mieliśmy w nim nawet 20 dzieci. Żłobek okazał się więc strzałem w dziesiątkę i zapełnił lukę w świadczeniu tego typu usług na terenie gminy. Mamy więcej chętnych niż możemy przyjąć, a z usług żłobka korzystają nie tylko nasi mieszkańcy, ale również rodzice dojeżdżający do pracy do naszej gminy z innych miejscowości, co znacznie ułatwia im powrót na rynek pracy po zakończeniu urlopów rodzicielskich.

Michałowice: żłobki w niemal wszystkich miejscowościach

Na dzieci czeka 100 dotowanych przez gminę miejsc w 10 niepublicznych placówkach.

Gmina Michałowice to należąca do aglomeracji warszawskiej typowa gmina podmiejska, z dominującą zabudową jednorodziną i dostępnymi, publicznymi terenami zielonymi, przylegającymi do prawie każdej miejscowości. Z punktu widzenia procesów demograficznych to gmina z niskim (w ostatnich latach ujemnym)

pitą Opiekuńczy, a także tzw. świadczenia żłobkowego, tj. dofinansowania do opieki nad dziećmi do lat 3, gmina dodatkowo dotuje każde dziecko kwotą 500 zł miesięcznie, przy jednoczesnym wynegocjowaniu z właścicielami wszystkich niepublicznych żłobków opłaty miesięcznej w takiej samej wysokości.

Jeden ze żłobków dotowanych przez gminę

przyrostem naturalnym, za to z utrzymującym się wyraźnie dodatnim saldem migracji. Dla władz lokalnych te statystyki oznaczają, że żłobki nie są dominującą potrzebą oświatową, bo po pierwsze, dzieci w gminie rodzi się relatywnie mało, a po drugie, wiele rodzin chce samodzielnie wychowywać najmłodsze dzieci, korzystając z zalet mieszkania we własnym domu z ogródkiem i dostępności zielonych terenów publicznych. Władze lokalne stanowią przed dylematem czy inwestować w budowę własnych żłobków, czy skorzystać z oferty licznie funkcjonujących na terenie gminy prywatnych placówek, postawiły na to drugie rozwiązanie.

Już w 2011 r. Rada Gminy Michałowice na wniosek wójta jako jedna z pierwszych w kraju podjęła uchwałę w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie gminy. Teraz, po wejściu w życie rządowego programu Rodzinny Ka-

Dzieci mieszkańców gminy Michałowice mogą korzystać ze 100 dotowanych miejsc w 10 niepublicznych żłobkach. Ich lokalizacja prawie we wszystkich miejscowościach gminy jest dużym ułatwieniem dla rodziców – łatwo mogą znaleźć placówkę blisko domu. Gminna dotacja powoduje, że koszt pobytu dziecka w żłobku jest dla rodzin akceptowalny, a nadzór nad placówkami prowadzony przez pracowników urzędu daje gwarancję bezpieczeństwa i dobrej jakości opieki nad maluchami. ■

Małgorzata Pachecka,
wójt gminy Michałowice

EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI

Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty

**LUBELSKIE
CENTRUM
KONFERENCYJNE**

15-16 marca 2023 r.

X JUBILEUSZOWA EDYCJA

Edukacja Przyszłości to najważniejsze wydarzenie w Polsce skierowane do prezydentów, burmistrzów, wójtów, dyrektorów i naczelników wydziałów edukacji w JST oraz dyrektorów szkół i przedszkoli, a także innych placówek oświatowych. To miejsce wymiany myśli o edukacji i zarządzaniu edukacją przez samorządy.

4 KONFERENCJE TEMATYCZNE

ZARZĄDZANIE | FINANSOWANIE | NAUCZANIE | PRZEDSZKOLA

www.oswiataprzyszlosci.pl

ORGANIZATOR:

 MUNICIPIUM SA

PATRONI MEDIALNI:

PIKIO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WSPÓLNOTA

**PRACOWNIK
SAMORZĄDOWY**

MIASTA WOJEWÓDZKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku			
2016	2021	Miasto	
3	1	Rzeszów	70,19
1	2	Opole	69,72
2	3	Zielona Góra	67,99
10	4	Katowice	63,87
17	5	Gorzów Wlkp	62,38
5	6	Wrocław	62,04
4	7	Kraków	60,91
8	8	Białystok	60,12
12	9	Lublin	59,95
15	10	Toruń	59,81
13	11	Kielce	59,37
6	12	Warszawa	58,64
14	13	Szczecin	58,25
16	14	Bydgoszcz	57,29
7	15	Poznań	53,93
9	16	Olsztyn	53,57
11	17	Łódź	50,70
18	18	Gdańsk	49,43

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku			
2016	2021	Miasto	
1	1	Koszalin	80,96
5	2	Chełm	73,96
6	3	Tarnobrzeg	68,25
19	4	Krosno	66,76
13	5	Leszno	64,88
29	6	Suwałki	63,97
8	7	Skiernewice	63,92
2	8	Świnoujście	63,66
23	9	Piotrków Trybunalski	63,01
14	10	Słupsk	61,79
11	11	Przemyśl	61,63
15	12	Legnica	60,27
10	13	Siedlce	58,81
26	14	Biała Podlaska	58,81
21	15	Sosnowiec	58,67
20	16	Zamość	58,02
22	17	Tychy	57,72
16	18	Konin	57,05
17	19	Płock	56,96
9	20	Elbląg	56,60
4	21	Kalisz	56,49
3	22	Tarnów	56,41
12	23	Nowy Sącz	55,41
24	24	Ostrołęka	54,94
31	25	Żory	53,60
28	26	Dąbrowa Górnicza	52,53
37	27	Chorzów	52,38
7	28	Sopot	51,55
36	29	Bielsko Biała	50,37
42	30	Siemianowice Śl.	49,52
34	31	Gliwice	49,20
38	32	Zabrze	48,31
40	33	Jaworzno	47,86
35	34	Gdynia	47,59
27	35	Wałbrzych	47,49
30	36	Włocławek	47,20
18	37	Jelenia Góra	46,92
32	38	Mysłowice	46,69
25	39	Łomża	45,39
41	40	Jastrzębie Zdr	43,51
39	41	Radom	42,45
44	42	Grudziądz	41,09
33	43	Częstochowa	41,07
43	44	Rybnik	40,52
47	45	Bytom	39,50
48	46	Świętochłowice	39,22
45	47	Ruda Śląska	38,24
46	48	Piekary Śląskie	36,72

Fot. Pixabay

MIASTA POWIATOWE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
190	1	Sejny	podlaskie	95,413
10	2	Siemiatycze	podlaskie	87,538
2	3	Zgorzelec	dolnośląskie	81,508
1	4	Limanowa	małopolskie	77,002
15	5	Łańcut	podkarpackie	75,543
53	6	Lubliniec	śląskie	75,101
56	7	Oleśnica	dolnośląskie	74,349
18	8	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	73,961
95	9	Łuków	lubelskie	73,716
5	10	Biłgoraj	lubelskie	73,288
130	11	Węgrów	mazowieckie	72,861
40	12	Dzierżoniów	dolnośląskie	72,753
3	13	Złotoryja	dolnośląskie	72,483
6	14	Rawa Mazowiecka	łódzkie	72,179
38	15	Tomaszów Lubelski	lubelskie	71,250
112	16	Czarnków	wielkopolskie	70,040
157	17	Trzebnica	dolnośląskie	69,368
60	18	Dębica	podkarpackie	69,231
11	19	Mielec	podkarpackie	68,698
12	20	Sucha Beskidzka	małopolskie	68,595
8	21	Kędzierzyn-Koźle	opolskie	67,245
81	22	Jasło	podkarpackie	67,105
144	23	Garwolin	mazowieckie	67,075
64	24	Płońsk	mazowieckie	67,036
37	25	Strzelin	dolnośląskie	66,998
7	26	Turek	wielkopolskie	66,506
9	27	Puławy	lubelskie	66,059
108	28	Szczecinek	zachodniopomorskie	66,042
58	29	Leżajsk	podkarpackie	65,799
45	30	Polkowice	dolnośląskie	65,684
19	31	Police	zachodniopomorskie	65,635
62	32	Głogów	dolnośląskie	65,304
150	33	Kolno	podlaskie	65,145
91	34	Kraśnik	lubelskie	64,882
35	35	Sanok	podkarpackie	64,418
47	36	Brzeg	opolskie	64,342
77	37	Kościerzyna	pomorskie	63,732
123	38	Kazimierza Wielka	świętokrzyskie	63,554
79	39	Przasnysz	mazowieckie	63,406
30	40	Sokołów Podlaski	mazowieckie	63,373
99	41	Chodzież	wielkopolskie	63,341
26	42	Świdnica	dolnośląskie	63,134
256	43	Opatów	świętokrzyskie	63,084
48	44	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	63,063
83	45	Miechów	małopolskie	62,749
80	46	Słubice	lubuskie	62,659
4	47	Cieszyn	śląskie	62,527
127	48	Stalowa Wola	podkarpackie	62,355
33	49	Bełchatów	łódzkie	62,178

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
50	50	Hajnówka	podlaskie	61,456
13	51	Człuchów	pomorskie	61,456
70	52	Pabianice	łódzkie	61,340
120	53	Bielsk Podlaski	podlaskie	61,295
185	54	Gorlice	małopolskie	61,150
34	55	Goleniów	zachodniopomorskie	61,116
24	56	Głubczyce	opolskie	60,355
85	57	Jarosław	podkarpackie	60,291
52	58	Sochaczew	mazowieckie	60,093
66	59	Świdnik	lubelskie	60,079
96	60	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	60,000
25	61	Kłodzko	dolnośląskie	59,884
177	62	Starachowice	świętokrzyskie	59,368
187	63	Lubaczów	podkarpackie	59,206
14	64	Augustów	podlaskie	59,167
20	65	Bytów	pomorskie	59,117
103	66	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	59,052
44	67	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	58,961
168	68	Międzychód	wielkopolskie	58,858
92	69	Białobrzegi	mazowieckie	58,675
27	70	Żary	lubuskie	57,956
16	71	Namysłów	opolskie	57,921
75	72	Pruszcz Gdański	pomorskie	57,824
41	73	Krasnystaw	lubelskie	57,801
128	74	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	57,719
84	75	Złotów	wielkopolskie	57,532
32	76	Legionowo	mazowieckie	57,492
61	77	Włodawa	lubelskie	57,246
49	78	Lubin	dolnośląskie	56,950
59	79	Żagań	lubuskie	56,918
158	80	Ostrowiec Świętokrzyski	świętokrzyskie	56,344
90	81	Wieliczka	małopolskie	56,306
125	82	Łęczyca	łódzkie	56,250
46	83	Nysa	opolskie	56,161
31	84	Lubań	dolnośląskie	55,902
121	85	Zawiercie	śląskie	55,708
54	86	Lubartów	lubelskie	55,694
21	87	Środa Śląska	dolnośląskie	55,633
213	88	Hrubieszów	lubelskie	55,621
110	89	Maków Mazowiecki	mazowieckie	55,556
102	90	Pruszków	mazowieckie	55,290
116	91	Gostyń	wielkopolskie	54,833
89	92	Bolesławiec	dolnośląskie	54,832
97	93	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	54,652
197	94	Brzeziny	łódzkie	54,573
68	95	Piła	wielkopolskie	53,953
101	96	Łęczna	lubelskie	53,918
165	97	Sandomierz	świętokrzyskie	53,800
78	98	Malbork	pomorskie	53,644

MIASTA POWIATOWE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
113	99	Jawor	dolnośląskie	53,373
215	100	Międzyrzecz	lubuskie	53,201
76	101	Zambrów	podlaskie	52,933
67	102	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	52,926
57	103	Olawa	dolnośląskie	52,925
227	104	Szydłowiec	mazowieckie	52,830
114	105	Strzelce Krajeńskie	lubuskie	52,804
122	106	Ostrzeszów	wielkopolskie	52,661
222	107	Sztum	pomorskie	52,482
129	108	Strzelce Opolskie	opolskie	52,179
161	109	Gryfino	zachodniopomorskie	52,156
87	110	Sławno	zachodniopomorskie	52,083
42	111	Krapkowice	opolskie	52,069
93	112	Gniezno	wielkopolskie	52,067
229	113	Nowy Tomyśl	wielkopolskie	51,877
201	114	Olkusz	małopolskie	51,665
119	115	Ilawa	warmińsko-mazurskie	51,482
136	116	Przeworsk	podkarpackie	51,421
51	117	Radzyń Podlaski	lubelskie	51,206
195	118	Zduńska Wola	łódzkie	51,028
28	119	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	50,987
23	120	Piaseczno	mazowieckie	50,603
69	121	Słupca	wielkopolskie	50,262
71	122	Śrem	wielkopolskie	49,858
154	123	Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	49,824
133	124	Białogard	zachodniopomorskie	49,821
86	125	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	49,820
105	126	Kluczbork	opolskie	49,689
36	127	Wschowa	lubuskie	49,639
82	128	Prudnik	opolskie	49,538
124	129	Kolbuszowa	podkarpackie	49,534
104	130	Łowicz	łódzkie	49,398
100	131	Kwidzyn	pomorskie	49,345
219	132	Jędrzejów	świętokrzyskie	49,147
174	133	Elk	warmińsko-mazurskie	49,011
207	134	Poddębice	łódzkie	48,974
180	135	Sieradz	łódzkie	48,733
107	136	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	48,629
249	137	Lesko	podkarpackie	48,621
152	138	Myślenice	małopolskie	48,497
153	139	Łask	łódzkie	48,468
139	140	Wieluń	łódzkie	48,452
74	141	Zakopane	małopolskie	48,131
65	142	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	47,697
171	143	Mragowo	warmińsko-mazurskie	47,588
159	144	Pyrzyce	zachodniopomorskie	47,523
173	145	Krosno Odrzańskie	lubuskie	47,234
198	146	Zgierz	łódzkie	47,200
43	147	Oświęcim	małopolskie	47,088

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
111	148	Pułtusk	mazowieckie	47,067
220	149	Kamienna Góra	dolnośląskie	46,866
172	150	Tarnowskie Góry	śląskie	46,837
155	151	Nisko	podkarpackie	46,797
162	152	Świecie	kujawsko-pomorskie	46,554
192	153	Ciechanów	mazowieckie	46,384
94	154	Giżycko	warmińsko-mazurskie	46,359
63	155	Otwock	mazowieckie	46,281
200	156	Radomsko	łódzkie	46,210
17	157	Puck	pomorskie	46,205
72	158	Będzin	śląskie	46,154
132	159	Olesno	opolskie	45,957
240	160	Góra	dolnośląskie	45,935
39	161	Mikołów	śląskie	45,708
247	162	Strzyżów	podkarpackie	45,594
248	163	Nowy Dwór Gdański	pomorskie	45,370
186	164	Milicz	dolnośląskie	45,248
236	165	Ryki	lubelskie	45,234
109	166	Koło	wielkopolskie	45,233
182	167	Pszczyna	śląskie	45,212
29	168	Racibórz	śląskie	45,032
196	169	Staszów	świętokrzyskie	44,992
146	170	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	44,984
73	171	Choszczno	zachodniopomorskie	44,742
147	172	Grajewo	podlaskie	44,724
204	173	Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	44,691
135	174	Sokółka	podlaskie	44,605
88	175	Szczytno	warmińsko-mazurskie	44,575
163	176	Opoczno	łódzkie	44,541
210	177	Chrzanów	małopolskie	44,465
106	178	Grójec	mazowieckie	44,341
142	179	Września	wielkopolskie	44,294
228	180	Nowy Dwór Mazowiecki	mazowieckie	44,178
148	181	Wałcz	zachodniopomorskie	43,993
126	182	Nowy Targ	małopolskie	43,956
176	183	Wołów	dolnośląskie	43,740
223	184	Szamotoły	wielkopolskie	43,567
184	185	Jarocin	wielkopolskie	43,333
131	186	Pleszew	wielkopolskie	43,151
260	187	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	43,065
167	188	Brodnica	kujawsko-pomorskie	43,050
169	189	Proszowice	małopolskie	43,041
115	190	Tczew	pomorskie	42,790
140	191	Lipno	kujawsko-pomorskie	42,775
230	192	Kutno	łódzkie	42,690
134	193	Kozienice	mazowieckie	42,649
264	194	Sierpc	mazowieckie	42,616
55	195	Braniewo	warmińsko-mazurskie	42,435
117	196	Mława	mazowieckie	42,377

MIASTA POWIATOWE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
145	197	Bochnia	małopolskie	42,345
149	198	Żywiec	śląskie	42,112
143	199	Kępno	wielkopolskie	41,990
252	200	Zwoleń	mazowieckie	41,822
118	201	Wołomin	mazowieckie	41,818
253	202	Opole Lubelskie	lubelskie	41,778
232	203	Ropczyce	podkarpackie	41,658
244	204	Nowa Sól	lubuskie	41,635
98	205	Chojnice	pomorskie	41,577
258	206	Żyrardów	mazowieckie	41,525
199	207	Ostróda	warmińsko-mazurskie	41,108
202	208	Kościan	wielkopolskie	40,996
22	209	Wieruszów	łódzkie	40,868
170	210	Krotoszyn	wielkopolskie	40,779
259	211	Starogard Gdański	pomorskie	40,664
193	212	Wyszków	mazowieckie	40,479
205	213	Drawsko Pomorskie	zachodniopomorskie	40,394
156	214	Chelmno	kujawsko-pomorskie	40,123
175	215	Pińczów	świętokrzyskie	39,959
206	216	Lębork	pomorskie	39,846
189	217	Radziejów	kujawsko-pomorskie	39,669
181	218	Oborniki	wielkopolskie	39,494
138	219	Olecko	warmińsko-mazurskie	39,474
242	220	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	39,189
245	221	Żuromin	mazowieckie	39,108
203	222	Myślibórz	zachodniopomorskie	39,055
235	223	Włoszczowa	świętokrzyskie	38,991
265	224	Przysucha	mazowieckie	38,732
164	225	Wągrowiec	wielkopolskie	38,702
179	226	Kartuzy	pomorskie	38,609
216	227	Myszków	śląskie	38,573
262	228	Działdowo	warmińsko-mazurskie	38,571
218	229	Mogilno	kujawsko-pomorskie	38,219
231	230	Mońki	podlaskie	38,021
233	231	Gołdap	warmińsko-mazurskie	37,925
234	232	Ustrzyki Dolne	podkarpackie	37,922

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
211	233	Brzesko	małopolskie	37,549
166	234	Wolsztyn	wielkopolskie	37,391
183	235	Węgorzewo	warmińsko-mazurskie	37,221
141	236	Janów Lubelski	lubelskie	37,088
267	237	Tuchola	kujawsko-pomorskie	36,977
151	238	Kłobuck	śląskie	36,667
160	239	Końskie	świętokrzyskie	36,631
137	240	Świdwin	lubuskie	36,528
208	241	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	36,516
188	242	Busko-Zdrój	świętokrzyskie	36,364
212	243	Parczew	lubelskie	36,198
191	244	Grodzisk Wielkopolski	wielkopolskie	36,104
194	245	Nakło nad Notecią	kujawsko-pomorskie	35,991
225	246	Rawicz	wielkopolskie	35,984
243	247	Wodzisław Śląski	śląskie	35,215
226	248	Świdwin	zachodniopomorskie	34,393
237	249	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	34,243
254	250	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	34,232
224	251	Wejherowo	pomorskie	33,682
217	252	Łosice	mazowieckie	33,607
221	253	Kamień Pomorski	zachodniopomorskie	33,430
178	254	Wadowice	małopolskie	33,194
214	255	Nidzica	warmińsko-mazurskie	32,967
238	256	Sulęcín	lubuskie	32,311
250	257	Pajęczno	łódzkie	32,121
241	258	Łobez	zachodniopomorskie	31,847
255	259	Gostynin	mazowieckie	31,049
261	260	Gryfice	zachodniopomorskie	30,964
246	261	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	30,844
239	262	Rypin	kujawsko-pomorskie	29,398
209	263	Brzozów	podkarpackie	28,971
257	264	Lwówek Śląski	dolnośląskie	28,571
263	265	Żnin	kujawsko-pomorskie	26,168
251	266	Pisz	warmińsko-mazurskie	21,285
266	267	Lipsko	mazowieckie	16,601

Kalendarz Vademecum Samorządu Terytorialnego 2023

dla pracowników urzędów, radnych
i partnerów samorządów

- Praktyczne kalendarium – każdy dzień umieszczony jest na osobnej stronie kalendarza.
- Całoroczny terminarz niezastąpiony w samorządowej działalności.
- Zawiera daty składania sprawozdań, wniosków, zbiorczych zestawień.

Część merytoryczna

- Dane osobowe publikowane w biuletynie informacji publicznej – problemy i nieprawidłowości.
- Problemy i błędy w prowadzeniu dokumentacji pracowniczej w samorządach.

Część informacyjna

Niezwykłe praktyczny, podany w uporządkowanej formie zbiór teleadresowy (adresy, telefony, faksy, e-maile, strony www) obejmujący m.in. parlament, ministerstwa i urzędy centralne oraz wojewódzkie, ogólnopolskie i lokalne organizacje samorządowe, agencje, fundacje, fundusze, stowarzyszenia samorządowe.

Zamówienia można składać:

e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia

MIASTECZKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
1	1	Józefów	mazowieckie	81,973
8	2	Mszana Dolna	małopolskie	72,016
14	3	Swarzędz	wielkopolskie	68,133
4	4	Szklarska Poręba	dolnośląskie	66,038
2	5	Darłowo	zachodniopomorskie	65,287
45	6	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	63,765
58	7	Puszczykowo	wielkopolskie	63,303
44	8	Otmuchów	opolskie	63,123
11	9	Ustka	pomorskie	62,733
369	10	Grybów	małopolskie	62,136
106	11	Kórnik	wielkopolskie	61,812
43	12	Bielawa	dolnośląskie	61,692
15	13	Oborniki Śląskie	dolnośląskie	61,624
248	14	Nałęczów	lubelskie	61,165
17	15	Kąty Wrocławskie	dolnośląskie	60,874
20	16	Brzeg Dolny	dolnośląskie	60,754
22	17	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	60,573
16	18	Piechowice	dolnośląskie	60,360
589	19	Gozdnica	lubuskie	60,345
101	20	Siewierz	śląskie	60,062
3	21	Siechnice	dolnośląskie	59,676
162	22	Niemodlin	opolskie	59,172
314	23	Nieszawa	kujawsko-pomorskie	58,824
70	24	Okonek	wielkopolskie	58,571
35	25	Radków	dolnośląskie	57,917
174	26	Halinów	mazowieckie	57,471
94	27	Niepołomice	małopolskie	57,418
5	28	Polanica-Zdrój	dolnośląskie	57,282
189	29	Wolbrom	małopolskie	56,162
220	30	Dynów	podkarpackie	56,140
28	31	Ozorków	łódzkie	55,717
30	32	Głogów Małopolski	podkarpackie	55,524
53	33	Luboń	wielkopolskie	55,452
105	34	Świątniki Górne	małopolskie	55,096
46	35	Murowana Goślina	wielkopolskie	54,990
24	36	Bukowno	małopolskie	54,922
79	37	Boguchwała	podkarpackie	54,885
412*	38	Tułowice	opolskie	54,783
49	39	Leśna	dolnośląskie	54,626
63	40	Polaniec	świętokrzyskie	54,575
50	41	Świebodzice	dolnośląskie	54,412
13	42	Ząbki	mazowieckie	54,320
130	43	Knurów	śląskie	53,906
357	44	Orzesze	śląskie	53,811
96	45	Pieszycy	dolnośląskie	53,394
65	46	Dęblin	lubelskie	53,317
34	47	Milanówek	mazowieckie	53,304
152	48	Sulechów	lubuskie	53,061
155	49	Prószków	opolskie	53,047

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
290	50	Chmielnik	świętokrzyskie	53,000
23	51	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	52,863
137	52	Pionki	mazowieckie	52,617
61	53	Rzgów	łódzkie	52,616
83	54	Mszczonów	mazowieckie	52,601
89	55	Kalety	śląskie	52,542
51	56	Duszynki-Zdrój	dolnośląskie	52,500
57	57	Ozimek	opolskie	52,339
282	58	Suraz	podlaskie	52,273
110	59	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	51,962
143	60	Jordanów	małopolskie	51,852
54	61	Łomianki	mazowieckie	51,812
52	62	Czeladź	śląskie	51,481
85	63	Stryków	łódzkie	51,247
33	64	Gryfów Śląski	dolnośląskie	51,208
67	65	Czerwieńsk	lubuskie	51,163
111	66	Dobrodzień	opolskie	50,996
86	67	Radzymin	mazowieckie	50,903
29	68	Ustroń	śląskie	50,901
257	69	Ogrodzieniec	śląskie	50,857
278*	70	Klimontów	świętokrzyskie	50,490
27	71	Zdzieszowice	opolskie	50,347
160	72	Poręba	śląskie	50,311
97	73	Działoszyn	łódzkie	50,186
112	74	Skwierzyna	lubuskie	50,165
128	75	Karpacz	dolnośląskie	50,000
260	76	Koluszki	łódzkie	49,829
84	77	Zielonka	mazowieckie	49,638
7	78	Międzyzdroje	zachodniopomorskie	49,624
42	79	Marki	mazowieckie	49,598
129	80	Kietrz	opolskie	49,573
362	81	Ciechanowiec	podlaskie	49,419
87	82	Rumia	pomorskie	49,161
80	83	Konstantynów Łódzki	łódzkie	49,156
406	84	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	48,989
104	85	Praszka	opolskie	48,851
107	86	Ciechocinek	kujawsko-pomorskie	48,756
185	87	Zator	małopolskie	48,693
264	88	Czerniejewo	wielkopolskie	48,669
267	89	Twardogóra	dolnośląskie	48,657
186*	90	Otyń	lubuskie	48,571
72	91	Szubin	kujawsko-pomorskie	48,541
12	92	Piastów	mazowieckie	48,467
194	93	Warka	mazowieckie	48,255
217	94	Barczewo	warmińsko-mazurskie	48,252
122	95	Łęknica	lubuskie	48,214
56	96	Buk	wielkopolskie	48,140
48	97	Błonie	mazowieckie	48,126
62	98	Skoczów	śląskie	48,072

MIASTEczKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
113	99	Łapy	podlaskie	47,913
109	100	Ziębice	dolnośląskie	47,788
134	101	Dąbrowa Białostocka	podlaskie	47,768
36	102	Sławków	śląskie	47,518
21	103	Głowno	łódzkie	47,500
268	104	Zawadzkie	opolskie	47,464
98	105	Gluszyca	dolnośląskie	47,368
37	106	Stronie Śląskie	dolnośląskie	47,333
188	107	Szprotawa	lubuskie	47,137
183	108	Morawica	świętokrzyskie	47,070
157	109	Lubawa	warmińsko-mazurskie	47,011
73	110	Gąbin	mazowieckie	46,926
201	111	Uniejów	łódzkie	46,774
207	112	Nasielsk	mazowieckie	46,709
39	113	Glucholazy	opolskie	46,680
124	114	Wilamowice	śląskie	46,588
329	115	Węglińc	dolnośląskie	46,243
47	116	Radomyśl Wielki	podkarpackie	46,154
295	117	Świerzawa	dolnośląskie	46,053
76	118	Jelcz-Laskowice	dolnośląskie	45,954
327	119	Węgorzyno	zachodniopomorskie	45,860
26	120	Kudowa-Zdrój	dolnośląskie	45,783
214	121	Wolbórz	łódzkie	45,660
59	122	Barcin	kujawsko-pomorskie	45,619
166	123	Brzeszcze	małopolskie	45,591
338	124	Suchań	zachodniopomorskie	45,536
285	125	Koniecpol	śląskie	45,506
196	126	Chełmek	małopolskie	45,455
88	127	Góra Kalwaria	mazowieckie	45,444
32	128	Karlıno	zachodniopomorskie	45,418
271	129	Sława	lubuskie	45,294
210	130	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	45,122
60	131	Rabka-Zdrój	małopolskie	44,860
92	132	Pobiedziska	wielkopolskie	44,837
25	133	Wasilków	podlaskie	44,684
74	134	Pyskowice	śląskie	44,604
69	135	Nowe Skalmierzyce	wielkopolskie	44,381
240	136	Korfantów	opolskie	44,162
115	137	Wojkowice	śląskie	44,144
361	138	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	44,118
40	139	Łazy	śląskie	44,092
441	140	Ożarów	świętokrzyskie	44,053
31	141	Paczków	opolskie	44,048
212	142	Brwinów	mazowieckie	43,966
229	143	Trzciel	lubuskie	43,902
163	144	Syców	dolnośląskie	43,636
118	145	Trzebinia	małopolskie	43,401
71	146	Zagórz	podkarpackie	43,377
133	147	Bogatynia	dolnośląskie	43,340

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
132	148	Sulejówek	mazowieckie	43,333
259	149	Lwówek	wielkopolskie	43,295
208	150	Karczew	mazowieckie	43,261
64	151	Żukowo	pomorskie	43,252
198	152	Sieniawa	podkarpackie	43,216
119	153	Libiąż	małopolskie	42,884
254	154	Czaplinek	zachodniopomorskie	42,754
18	155	Miosroszów	dolnośląskie	42,742
19	156	Nowa Dęba	podkarpackie	42,537
131	156	Kuźnia Raciborska	śląskie	42,537
346	157	Wołczyn	opolskie	42,336
138	158	Kobyłka	mazowieckie	42,323
226	159	Skala	małopolskie	42,321
258	160	Kolonowskie	opolskie	42,254
55	161	Chojnów	dolnośląskie	42,202
126	162	Trzcianka	wielkopolskie	42,151
251	163	Stoczek Łukowski	lubelskie	41,935
192	164	Gogolin	opolskie	41,779
77	165	Żarów	dolnośląskie	41,538
158	166	Wojnicz	małopolskie	41,509
66	167	Kałużyn	mazowieckie	41,463
117	168	Tyczyn	podkarpackie	41,420
397	169	Koźuchów	lubuskie	41,412
147	170	Bieruń	śląskie	41,353
125	171	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	41,326
294	172	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	41,319
218	172	Łochów	mazowieckie	41,319
154	173	Gorzów Śląski	opolskie	41,294
90	174	Raciąż	mazowieckie	41,270
398	175	Supraśl	podlaskie	41,176
159	176	Nowe Miasto nad Pilicą	mazowieckie	41,038
356	177	Chęciny	świętokrzyskie	41,026
202	178	Jastrowie	wielkopolskie	41,017
191	179	Tłuszcz	mazowieckie	41,014
330	180	Strzegom	dolnośląskie	40,960
568	181	Łądek-Zdrój	dolnośląskie	40,909
175	182	Miasteczko Śląskie	śląskie	40,887
182	183	Gubin	lubuskie	40,865
335	184	Miłosław	wielkopolskie	40,625
418	185	Złocieniec	zachodniopomorskie	40,591
93	186	Reda	pomorskie	40,588
6	187	Podkowa Leśna	mazowieckie	40,449
209	187	Stawiszyn	wielkopolskie	40,449
38	187	Pyzdry	wielkopolskie	40,449
318	188	Sośnicowice	śląskie	40,400
323	189	Koprzywnica	świętokrzyskie	40,341
123	190	Głogówek	opolskie	40,336
99	191	Kęty	małopolskie	40,330
81	192	Barlinek	zachodniopomorskie	40,302

MIASTECZKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
232	193	Szadek	łódzkie	40,260
300	194	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	40,196
135	195	Sokolów Małopolski	podkarpackie	40,031
10	196	Radymno	podkarpackie	40,000
337	196	Krzepice	śląskie	40,000
498*	196	Opatowiec	świętokrzyskie	40,000
270	197	Rymanów	podkarpackie	39,960
179	198	Czechowice-Dziedzice	śląskie	39,877
262	199	Poniatowa	lubelskie	39,873
190	200	Mikołajki	warmińsko-mazurskie	39,869
156	201	Krzyszowice	małopolskie	39,825
181	202	Klecko	wielkopolskie	39,749
78	203	Imielin	śląskie	39,721
320	204	Opalenica	wielkopolskie	39,700
266	205	Kleszczele	podlaskie	39,535
542	206	Polanów	zachodniopomorskie	39,512
145	207	Sobótka	dolnośląskie	39,437
485	208	Chocz	wielkopolskie	39,416
219	209	Krajenka	wielkopolskie	39,352
173	210	Skawina	małopolskie	39,335
108	211	Ujazd	opolskie	39,286
114	212	Stęszew	wielkopolskie	39,223
452	213	Przeclaw	podkarpackie	39,119
200	214	Toszek	śląskie	39,016
291	215	Osieczna	wielkopolskie	38,816
75	216	Daleszyce	świętokrzyskie	38,789
399	217	Golina	wielkopolskie	38,750
176	218	Rzepin	lubuskie	38,723
341	219	Rudnik nad Sanem	podkarpackie	38,672
331	220	Wronki	wielkopolskie	38,585
231	221	Józefów	lubelskie	38,571
339	222	Zwierzyniec	lubelskie	38,519
491	223	Radzionków	śląskie	38,462
350	224	Rychwał	wielkopolskie	38,430
520	225	Lubień Kujawski	kujawsko-pomorskie	38,372
120	226	Kostrzyn	wielkopolskie	38,313
256	227	Muszyna	małopolskie	38,292
551	228	Tykocin	podlaskie	38,272
250	229	Kowary	dolnośląskie	38,235
299	230	Krzyż Wielkopolski	wielkopolskie	38,222
233	231	Lędziny	śląskie	38,182
534	232	Kazimierz Dolny	lubelskie	38,168
521*	233	Wiskitki	mazowieckie	38,163
95	234	Łaziska Górne	śląskie	38,039
275	235	Obrzycko	wielkopolskie	38,028
296	236	Nowa Ruda	dolnośląskie	38,015
171	237	Gniewkowo	kujawsko-pomorskie	38,012
68	238	Mosina	wielkopolskie	37,796
322	239	Mogielnica	mazowieckie	37,768

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
439	240	Kalisz Pomorski	zachodniopomorskie	37,755
509	241	Czarna Białostocka	podlaskie	37,705
141	242	Miastko	pomorskie	37,665
583	243	Tarnogród	lubelskie	37,654
537	244	Błazowa	podkarpackie	37,647
239	245	Tuszyn	łódzkie	37,600
127	246	Grabów nad Prosną	wielkopolskie	37,594
246	247	Witnica	lubuskie	37,576
287	248	Andrychów	małopolskie	37,568
168	249	Kalwaria Zebrzydowska	małopolskie	37,519
415	250	Pelplin	pomorskie	37,444
153	251	Suchedniów	świętokrzyskie	37,436
353	252	Piaski	lubelskie	37,380
169	253	Zbąszyń	wielkopolskie	37,339
255	254	Bardo	dolnośląskie	37,234
91	255	Sulejów	łódzkie	37,220
527	256	Lubomierz	dolnośląskie	37,162
280	257	Nekla	wielkopolskie	37,154
237	258	Szczytna	dolnośląskie	37,107
378	259	Drezdenko	lubuskie	37,083
332	260	Strzelno	kujawsko-pomorskie	36,991
178	261	Nowogród Bobrzański	lubuskie	36,957
140	262	Grodków	opolskie	36,920
328	263	Koronowo	kujawsko-pomorskie	36,886
136	264	Babimost	lubuskie	36,842
344	265	Sędziszów	świętokrzyskie	36,824
186	266	Tarczyn	mazowieckie	36,790
197	267	Koźmin Wielkopolski	wielkopolskie	36,524
484	268	Pszów	śląskie	36,522
82	269	Dębno	zachodniopomorskie	36,486
142	270	Janikowo	kujawsko-pomorskie	36,278
376	271	Dobczyce	małopolskie	36,235
103	272	Sianów	zachodniopomorskie	36,216
474	273	Nowe Brzesko	małopolskie	36,184
245	274	Strumień	śląskie	36,156
213	275	Kępice	pomorskie	36,111
184	276	Skoki	wielkopolskie	35,969
413	277	Kamieńsk	łódzkie	35,862
394	278	Książ Wielkopolski	wielkopolskie	35,857
100	279	Lewin Brzeski	opolskie	35,838
374	280	Sędziszów Małopolski	podkarpackie	35,732
177	281	Radłów	małopolskie	35,662
470	282	Żarki	śląskie	35,652
283	283	Wieleń	wielkopolskie	35,608
102	284	Krynica-Zdrój	małopolskie	35,516
391	285	Iłowa	lubuskie	35,461
436	286	Drohiczyn	podlaskie	35,398
435	287	Śmigiel	wielkopolskie	35,294
116	288	Wojcieszów	dolnośląskie	35,227

MIASTECZKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
370	288	Krobia	wielkopolskie	35,227
343	289	Wolin	zachodniopomorskie	35,220
234	290	Serock	mazowieckie	35,104
363	291	Zakliczyn	małopolskie	35,080
144	292	Nowogard	zachodniopomorskie	35,063
532	293	Brusy	pomorskie	34,967
411	294	Boguszów-Gorce	dolnośląskie	34,853
423	295	Wleń	dolnośląskie	34,831
377	296	Wąsosz	dolnośląskie	34,783
340	297	Zelów	łódzkie	34,752
261	298	Urzędów	lubelskie	34,715
349	299	Jaworzyna Śląska	dolnośląskie	34,672
297	300	Międzybórz	dolnośląskie	34,615
426	301	Zagórów	wielkopolskie	34,470
164	302	Bełżyce	lubelskie	34,367
148	303	Dobrzyca	wielkopolskie	34,286
288	304	Szczeczeszyn	lubelskie	34,167
366	305	Maszewo	zachodniopomorskie	34,127
552	306	Górzno	kujawsko-pomorskie	34,109
468	306	Pakość	kujawsko-pomorskie	34,109
272	307	Żmigród	dolnośląskie	33,842
442	308	Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	33,769
139	309	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	33,721
199	310	Pilawa	mazowieckie	33,702
503	311	Jaraczewo	wielkopolskie	33,594
455	312	Żerków	wielkopolskie	33,548
241	313	Szczawnica	małopolskie	33,544
242	314	Witkowo	wielkopolskie	33,485
438	315	Olsztynek	warmińsko-mazurskie	33,444
205	316	Debrzno	pomorskie	33,198
265	317	Blachownia	śląskie	33,096
253	318	Lubsko	lubuskie	33,025
507	319	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	33,005
403	320	Ińsko	zachodniopomorskie	32,877
146	321	Żabno	małopolskie	32,857
562	322	Dukla	podkarpackie	32,854
149	323	Mrozy	mazowieckie	32,787
221	324	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	32,781
249	325	Słomniki	małopolskie	32,727
172	326	Zbąszynek	lubuskie	32,510
433	327	Wyszogród	mazowieckie	32,394
210*	328	Nowa Słupia	świętokrzyskie	32,365
193	329	Terespol	lubelskie	32,231
401	330	Nowe Miasteczko	lubuskie	32,143
368	331	Frampol	lubelskie	32,051
393	331	Zakroczym	mazowieckie	32,051
228	332	Annopol	lubelskie	31,863
121	333	Krzanowice	śląskie	31,818
449	334	Leśnica	opolskie	31,731

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
236	335	Nowy Wiśnicz	małopolskie	31,661
427	336	Alwernia	małopolskie	31,579
161	337	Połczyn-Zdrój	zachodniopomorskie	31,402
396	338	Orzysz	warmińsko-mazurskie	31,395
311	339	Maków Podhalański	małopolskie	31,382
586	340	Zalewo	warmińsko-mazurskie	31,333
305	341	Wielichowo	wielkopolskie	31,295
479	342	Więcbork	kujawsko-pomorskie	31,250
180	343	Byczyna	opolskie	31,179
281	344	Ślesin	wielkopolskie	31,148
424	345	Skępe	kujawsko-pomorskie	31,053
308	346	Tuchów	małopolskie	31,034
538	346	Jedlicze	podkarpackie	31,034
535	346	Bobolice	zachodniopomorskie	31,034
381	347	Czarne	pomorskie	31,019
588	348	Knyszyn	podlaskie	31,008
556	349	Kisielice	warmińsko-mazurskie	30,968
483	350	Czempiń	wielkopolskie	30,959
619*	351	Budzyń	wielkopolskie	30,903
204	352	Łaskarzew	mazowieckie	30,872
306	353	Ilża	mazowieckie	30,831
321	354	Susz	warmińsko-mazurskie	30,812
284	355	Żychlin	łódzkie	30,800
151	356	Kańczuga	podkarpackie	30,699
443	357	Żelechów	mazowieckie	30,640
386	358	Morąg	warmińsko-mazurskie	30,609
589	359	Jastarnia	pomorskie	30,556
526	360	Lidzbark	warmińsko-mazurskie	30,481
505	361	Paślęk	warmińsko-mazurskie	30,466
352	362	Bystrzyca Kłodzka	dolnośląskie	30,446
247	363	Sompolno	wielkopolskie	30,422
422	364	Kock	lubelskie	30,357
348	365	Biała Rawska	łódzkie	30,321
118*	366	Lututów	łódzkie	30,233
223	367	Baranów Sandomierski	podkarpackie	30,182
225	368	Ruciane-Nida	warmińsko-mazurskie	30,120
459	368	Miroslawiec	zachodniopomorskie	30,120
359	369	Choroszcz	podlaskie	30,060
263	370	Mikstat	wielkopolskie	30,052
447	371	Biecz	małopolskie	30,022
360	372	Kruszwica	kujawsko-pomorskie	29,958
292	373	Chocianów	dolnośląskie	29,921
167	374	Dobrzyń nad Wisłą	kujawsko-pomorskie	29,897
224	375	Ostrów Lubelski	lubelskie	29,730
303	376	Rydułtowy	śląskie	29,725
278	377	Pniewy	wielkopolskie	29,648
195	378	Dziwnów	zachodniopomorskie	29,545
372	379	Sułkowice	małopolskie	29,480
976*	380	Pacanów	świętokrzyskie	29,448

MIASTEczKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
150	381	Zduny	wielkopolskie	29,437
235	382	Borek Wielkopolski	wielkopolskie	29,339
379	383	Koziegłowy	śląskie	29,296
425	384	Sulmierzyce	wielkopolskie	29,268
440	385	Czchów	małopolskie	29,226
358	386	Odolanów	wielkopolskie	29,209
211	387	Biała	opolskie	29,206
529	388	Radzyń Chełmiński	kujawsko-pomorskie	28,986
547	389	Trzemeszno	wielkopolskie	28,982
382	390	Ryglice	małopolskie	28,982
410	391	Małogoszcz	świętokrzyskie	28,972
302	392	Prochowice	dolnośląskie	28,962
397*	393	Dubiecko	podkarpackie	28,906
1007*	394	Koźminek	wielkopolskie	28,685
313	395	Tuliszków	wielkopolskie	28,615
312	396	Krzywiń	wielkopolskie	28,614
9	397	Łeba	pomorskie	28,571
453	398	Chełmża	kujawsko-pomorskie	28,538
518	399	Złoczew	łódzkie	28,440
417	400	Kobylin	wielkopolskie	28,287
461	401	Bierutów	dolnośląskie	28,125
437	402	Sieraków	wielkopolskie	28,112
1093*	403	Szydłów	świętokrzyskie	27,966
498	404	Mroczka	kujawsko-pomorskie	27,881
1223*	405	Wodzisław	świętokrzyskie	27,848
301	406	Drawno	zachodniopomorskie	27,835
448	407	Zaklików	podkarpackie	27,778
480	408	Dobiegniew	lubuskie	27,742
215	409	Skarszewy	pomorskie	27,542
316	410	Bodzentyn	świętokrzyskie	27,507
469	411	Biały Bór	zachodniopomorskie	27,397
580	412	Zabłudów	podlaskie	27,306
203	412	Miejska Górka	wielkopolskie	27,306
419	413	Międzylesie	dolnośląskie	27,273
355	413	Bytom Odrzański	lubuskie	27,273
230	413	Wiśła	śląskie	27,273
560	414	Szepietowo	podlaskie	26,816
273	415	Szczekociny	śląskie	26,816
489	416	Biszynek	warmińsko-mazurskie	26,761
539	417	Nowy Staw	pomorskie	26,733
421	418	Margonin	wielkopolskie	26,667
517	419	Cieszanów	podkarpackie	26,619
495	420	Kowalewo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	26,613
494	421	Drobin	mazowieckie	26,570
650*	422	Łagów	świętokrzyskie	26,457
227	423	Radlin	śląskie	26,427
389	424	Baborów	opolskie	26,119
351	425	Torzym	lubuskie	26,087
533	426	Moryń	zachodniopomorskie	26,027

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
289	427	Stary Sącz	małopolskie	26,000
460	427	Szczyrk	śląskie	26,000
510	428	Tyszowce	lubelskie	25,962
187	429	Raszków	wielkopolskie	25,899
555	430	Krasnobród	lubelskie	25,843
276	430	Lubniewice	lubuskie	25,843
407	431	Zawichost	świętokrzyskie	25,806
364	432	Wiązów	dolnośląskie	25,789
434	433	Tychowo	zachodniopomorskie	25,778
390	434	Niemcza	dolnośląskie	25,735
333	435	Kargowa	lubuskie	25,698
345	436	Drzewica	łódzkie	25,658
587	437	Warta	łódzkie	25,625
387	438	Orneta	warmińsko-mazurskie	25,614
402	439	Poniec	wielkopolskie	25,600
658*	440	Lubowidz	mazowieckie	25,581
561	441	Różan	mazowieckie	25,564
521	442	Dobra	wielkopolskie	25,547
244	443	Stąporków	świętokrzyskie	25,490
319	444	Władysławowo	pomorskie	25,476
206	445	Kleczew	wielkopolskie	25,430
545	446	Brok	mazowieckie	25,373
216	447	Stepnica	zachodniopomorskie	25,243
334	448	Nowa Sarzyna	podkarpackie	25,128
412	449	Iwonicz-Zdrój	podkarpackie	25,083
383	450	Bychawa	lubelskie	25,080
41	451	Zawidów	dolnośląskie	25,000
293	451	Miłakowo	warmińsko-mazurskie	25,000
508	451	Szamocin	wielkopolskie	25,000
572	452	Błaszki	łódzkie	24,939
456	453	Gliniojeck	mazowieckie	24,762
522	453	Dobra	zachodniopomorskie	24,762
444	454	Woźniki	śląskie	24,691
1403*	455	Kamionka	lubelskie	24,684
416	456	Gniew	pomorskie	24,648
252	457	Hel	pomorskie	24,528
384	458	Gościno	zachodniopomorskie	24,516
325	459	Rydzyna	wielkopolskie	24,479
326	460	Wąchock	świętokrzyskie	24,427
486	461	Pilzno	podkarpackie	24,419
405	462	Czerwionka-Leszczyny	śląskie	24,396
809*	463	Oleśnica	świętokrzyskie	24,348
557	464	Łaszczów	lubelskie	24,324
514	464	Goniądz	podlaskie	24,324
317	465	Złoty Stok	dolnośląskie	24,286
1106*	466	Kamieniec Ząbkowicki	dolnośląskie	24,277
274	467	Opatówek	wielkopolskie	24,262
501	468	Chodecz	kujawsko-pomorskie	24,224
487	469	Kosów Lacki	mazowieckie	24,204

MIASTECZKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
269	470	Bojanowo	wielkopolskie	24,194
496	471	Dzierzgoń	pomorskie	24,111
1154*	472	Radoszyce	świętokrzyskie	23,963
536	473	Ścinawa	dolnośląskie	23,913
519	474	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	23,853
516	475	Łasin	kujawsko-pomorskie	23,810
475	475	Krynica Morska	pomorskie	23,810
472	476	Mordy	mazowieckie	23,776
492	477	Ostroróg	wielkopolskie	23,718
388	478	Trzebiatów	zachodniopomorskie	23,620
336	479	Szczucin	małopolskie	23,607
342	480	Nowogród	podlaskie	23,457
429	481	Brzostek	podkarpackie	23,433
354	482	Rakoniewice	wielkopolskie	23,359
471	483	Czyżew	podlaskie	23,000
277	484	Golczewo	zachodniopomorskie	22,917
530	485	Lipsk	podlaskie	22,785
409	486	Jutrosin	wielkopolskie	22,780
465	487	Jedwabne	podlaskie	22,656
324	488	Myszyniec	mazowieckie	22,623
373	489	Cedynia	zachodniopomorskie	22,581
573	490	Resko	zachodniopomorskie	22,527
566	491	Młynary	warmińsko-mazurskie	22,523
490	492	Kamień Krajeński	kujawsko-pomorskie	22,488
512	493	Piotrków Kujawski	kujawsko-pomorskie	22,441
170	494	Szlichtyngowa	lubuskie	22,378
482	495	Czersk	pomorskie	22,254
371	496	Piława Górna	dolnośląskie	22,222
524	496	Stopnica	świętokrzyskie	22,222
525	497	Pruchnik	podkarpackie	22,182
450	498	Pieniężno	warmińsko-mazurskie	22,131
400	499	Brańsk	podlaskie	22,018
165	499	Dolsk	wielkopolskie	22,018
575	500	Tolkmicko	warmińsko-mazurskie	22,000
315	501	Pilica	śląskie	21,983
375	502	Janowiec Wielkopolski	kujawsko-pomorskie	21,930
500	503	Prabuty	pomorskie	21,716
473	504	Ujście	wielkopolskie	21,687
304	505	Jeżorany	warmińsko-mazurskie	21,678
464	506	Nowe	kujawsko-pomorskie	21,612
499	507	Osiek	świętokrzyskie	21,500
810*	508	Józefów nad Wisłą	lubelskie	21,429
347	509	Łobżenica	wielkopolskie	21,293
567	510	Wyśmierzyce	mazowieckie	21,277
476	511	Przemków	dolnośląskie	21,212
502	512	Nowogrodzic	dolnośląskie	21,088
222	513	Kunów	świętokrzyskie	21,053
408	514	Przedbórz	łódzkie	20,918
478	515	Tuczno	zachodniopomorskie	20,769
528	516	Ośno Lubuskie	lubuskie	20,737

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
531	517	Chojna	zachodniopomorskie	20,679
1192*	518	Goraj	lubelskie	20,513
515	519	Lipiany	zachodniopomorskie	20,325
428	520	Piwniczna-Zdrój	małopolskie	20,317
1246*	521	Sanniki	mazowieckie	20,290
380	522	Modliborzyce	lubelskie	20,231
430	523	Krośniewice	łódzkie	20,225
307	524	Rogoźno	wielkopolskie	20,182
496*	525	Koszyce	małopolskie	20,175
365	526	Kołaczyce	podkarpackie	20,000
463	526	Oleszyce	podkarpackie	20,000
279	527	Jasień	lubuskie	19,886
367	528	Skórcz	pomorskie	19,728
243	529	Mielno	zachodniopomorskie	19,608
523	530	Krynki	podlaskie	19,565
460*	531	Solec nad Wisłą	mazowieckie	19,492
553	532	Biała Piska	warmińsko-mazurskie	19,481
506	533	Pasym	warmińsko-mazurskie	19,328
432	534	Lubawka	dolnośląskie	19,196
310	535	Ciężkowice	małopolskie	19,175
481	536	Pieńsk	dolnośląskie	19,149
458	537	Kłodawa	wielkopolskie	18,966
457	538	Lubycza Królewska	lubelskie	18,939
392	539	Borne Sulino	zachodniopomorskie	18,905
298	540	Czarna Woda	pomorskie	18,750
462	541	Bolków	dolnośląskie	18,672
569	542	Biezuń	mazowieckie	18,519
540	543	Wyrzysk	wielkopolskie	18,483
466	544	Ćmielów	świętokrzyskie	18,343
309	545	Ulanów	podkarpackie	17,949
513	546	Mirsk	dolnośląskie	17,910
581	547	Barwice	zachodniopomorskie	17,778
446	548	Chorzele	mazowieckie	17,757
789*	549	Pierzchnica	świętokrzyskie	17,687
511	550	Człopa	zachodniopomorskie	17,647
238	551	Kowal	kujawsko-pomorskie	17,568
493	552	Pogorzela	wielkopolskie	17,532
497	553	Narol	podkarpackie	17,486
554	554	Stawiski	podlaskie	17,266
546	555	Pełczyce	zachodniopomorskie	17,241
1500*	556	Sochocin	mazowieckie	16,667
582	556	Suchowola	podlaskie	16,667
549	557	Mieszkowice	zachodniopomorskie	16,505
1356*	558	Czerwińsk nad Wisłą	mazowieckie	16,372
570	559	Miłomłyn	warmińsko-mazurskie	16,364
451	560	Dobrzany	zachodniopomorskie	16,197
579	561	Bobowa	małopolskie	16,173
414	562	Cybinka	lubuskie	15,909
576	563	Gołańcz	wielkopolskie	15,900
404	564	Michałow	podlaskie	15,827

MIASTECZKA

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
488	565	Wysoka	wielkopolskie	15,714
467	566	Ryn	warmińsko-mazurskie	15,702
558	567	Płoty	zachodniopomorskie	15,600
578	568	Korsze	warmińsko-mazurskie	15,534
431	569	Olszyna	dolnośląskie	15,441
548	570	Sępól	warmińsko-mazurskie	15,432
564	571	Jabłonowo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	15,319
550	572	Działoszyce	świętokrzyskie	15,238
543	573	Reszel	warmińsko-mazurskie	14,970
1252*	574	Wiślica	świętokrzyskie	14,912
504	575	Skaryszew	mazowieckie	14,909
603*	576	Piątek	łódzkie	14,907
454	577	Skalbmierz	świętokrzyskie	14,634
574	578	Kcynia	kujawsko-pomorskie	14,560
577	579	Łabiszyn	kujawsko-pomorskie	14,241
565	580	Szczuczyn	podlaskie	14,074

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Miasto	Województwo	
585	581	Przedecz	wielkopolskie	13,913
445	582	Prusice	dolnośląskie	13,793
420	583	Nowe Warpno	zachodniopomorskie	13,636
395	584	Chociwel	zachodniopomorskie	13,462
1272*	585	Wielbark	warmińsko-mazurskie	13,158
477	586	Rajgród	podlaskie	12,712
385	587	Rejowiec	lubelskie	12,409
559	588	Dąbie	wielkopolskie	12,353
544	589	Recz	zachodniopomorskie	11,679
541	590	Trzcianko-Zdrój	zachodniopomorskie	11,009
571	591	Siedliszcze	lubelskie	10,363
286	592	Frombork	warmińsko-mazurskie	9,375
584	593	Małomice	lubuskie	8,759
1233*	594	Nowy Korczyn	świętokrzyskie	8,594
563	595	Izbica Kujawska	kujawsko-pomorskie	8,372

* wśród gmin wiejskich

Fot. Pixabay

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
191	1	Mielnik	podlaskie	87,879
2	2	Branice	opolskie	83,929
4	3	Kobierzyce	dolnośląskie	83,114
1	4	Michałowice	mazowieckie	82,418
5	5	Goczałkowice-Zdrój	śląskie	81,951
59	6	Wisznice	lubelskie	79,832
88	7	Biesiekierz	zachodniopomorskie	79,769
15	8	Suchy Las	wielkopolskie	77,722
7	9	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	77,138
3	10	Czosnów	mazowieckie	73,188
37	11	Stare Babice	mazowieckie	68,827
90	12	Zgorzelec	dolnośląskie	68,750
14	13	Trzebownik	podkarpackie	67,360
405	14	Dobra (Szczyńska)	zachodniopomorskie	66,999
60	15	Glusk	lubelskie	66,029
706	16	Legnickie Pole	dolnośląskie	65,972
375	17	Kutno	łódzkie	64,211
64	18	Popielów	opolskie	63,736
905	19	Czarnocin	łódzkie	63,717
63	20	Bolesław	małopolskie	62,937
11	21	Sitkówka-Nowiny	świętokrzyskie	62,602
62	22	Michałowice	małopolskie	62,500
216	23	Gorzkowice	łódzkie	62,264
30	24	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	62,118
31	25	Pruszcz Gdański	pomorskie	62,093
362	26	Krasne	podkarpackie	61,702
711	27	Kłodawa	lubuskie	60,513
24	28	Nieporęt	mazowieckie	60,476
1428	29	Osieck	mazowieckie	59,459
52	30	Kolbudy	pomorskie	59,278
508	31	Radziechowy-Wieprz	śląskie	58,462
32	32	Długoleka	dolnośląskie	58,135
86	33	Białe Błota	kujawsko-pomorskie	57,634
718	34	Świdnica	lubuskie	57,143
68	35	Jabłonna	mazowieckie	57,098
707	36	Męcinka	dolnośląskie	56,757
522	37	Kostomłoty	dolnośląskie	56,647
89	38	Kolbaskowo	zachodniopomorskie	56,480
135	39	Psary	śląskie	56,432
108	40	Dywity	warmińsko-mazurskie	56,207
803	41	Lubomino	warmińsko-mazurskie	56,180
1474	42	Gaworzyce	dolnośląskie	55,963
58	42	Bielany	mazowieckie	55,963
80	43	Nowa Ruda	dolnośląskie	55,833
39	44	Jawornik Polski	podkarpackie	55,738
6	45	Nadarzyn	mazowieckie	55,714
10	46	Lesznów	mazowieckie	55,586
750	47	Ulan-Majorat	lubelskie	54,976
427	48	Ślemień	śląskie	54,808

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
231	49	Wieliszew	mazowieckie	54,594
34	50	Czerwonak	wielkopolskie	54,391
22	51	Komorniki	wielkopolskie	54,388
392	52	Klucze	małopolskie	54,154
79	53	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	54,138
16	54	Osielsko	kujawsko-pomorskie	54,012
200	55	Perzów	wielkopolskie	53,982
971	56	Jabłoń	lubelskie	53,922
85	57	Wilkowice	śląskie	53,869
624	58	Jedlińsk	mazowieckie	53,469
28	59	Poraj	śląskie	53,333
312	60	Jaktorów	mazowieckie	53,061
248	61	Miękinia	dolnośląskie	52,999
17	62	Zabierzów	małopolskie	52,990
87	63	Lubicz	kujawsko-pomorskie	52,970
464	64	Łęka Opatowska	wielkopolskie	52,727
53	65	Ceglów	mazowieckie	52,514
215	66	Jerzmanowa	dolnośląskie	52,410
163	67	Stanisławów	mazowieckie	52,294
514	68	Dąbrowa	opolskie	52,284
276	69	Andrespol	łódzkie	52,011
8	70	Wyry	śląskie	51,940
381	71	Zduny	łódzkie	51,938
9	72	Dopiewo	wielkopolskie	51,907
97	73	Łubniany	opolskie	51,711
126	74	Dąbrowa Zielona	śląskie	51,685
61	75	Godzianów	łódzkie	51,648
73	76	Czernica	dolnośląskie	51,397
338	77	Rudna	dolnośląskie	51,389
600	78	Świerkianiec	śląskie	50,888
94	79	Świlcza	podkarpackie	50,884
502	80	Ksawerów	łódzkie	50,857
84	81	Rewal	zachodniopomorskie	50,575
1200	82	Bralin	wielkopolskie	50,549
1042	83	Biskupice	małopolskie	50,538
590	84	Jastrząb	mazowieckie	50,350
273	85	Kleszczów	łódzkie	50,182
962	86	Siedlisko	lubuskie	50,000
124	86	Bielawy	łódzkie	50,000
72	86	Nowosolna	łódzkie	50,000
406	86	Walce	opolskie	50,000
398	87	Wińsko	dolnośląskie	49,744
134	88	Ceków-Kolonia	wielkopolskie	49,673
92	89	Karczmiska	lubelskie	49,286
44	90	Bobrowniki	śląskie	49,027
95	91	Piekoszów	świętokrzyskie	48,989
899	92	Kocmyrzów-Luborzycza	małopolskie	48,819
12	93	Izabelin	mazowieckie	48,780
19	94	Kosakowo	pomorskie	48,649

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
567	95	Skarżysko Kościelne	świętokrzyskie	48,462
75	96	Kozy	śląskie	48,371
489	97	Strzelce Wielkie	łódzkie	48,352
754	98	Przykona	wielkopolskie	48,344
93	99	Puchaczów	lubelskie	48,309
98	100	Kraszewice	wielkopolskie	48,148
470	101	Szczerców	łódzkie	48,133
203	102	Słupsk	pomorskie	47,684
162	103	Suchożebry	mazowieckie	47,619
753	104	Ornontowice	śląskie	47,489
36	105	Słupno	mazowieckie	47,471
70	106	Stare Miasto	wielkopolskie	47,425
81	107	Kaźmierz	wielkopolskie	47,188
109	108	Unisław	kujawsko-pomorskie	47,059
144	109	Rzeczonica	pomorskie	47,000
727	110	Dzikowiec	podkarpackie	46,809
26	111	Raszyn	mazowieckie	46,803
55	112	Wiązowna	mazowieckie	46,720
490	113	Zarzecze	podkarpackie	46,473
1210	114	Konstantynów	lubelskie	46,392
344	115	Wólka	lubelskie	46,200
419	116	Pszczółki	pomorskie	46,176
167	117	Szczytniki	wielkopolskie	46,067
1305	118	Dobroszyce	dolnośląskie	46,053
662	119	Rokiciny	łódzkie	46,023
978	120	Dobre	mazowieckie	45,902
177	121	Kroczyce	śląskie	45,775
211	122	Grębocice	dolnośląskie	45,732
1321	122	Latowicz	mazowieckie	45,732
175	123	Korczyna	podkarpackie	45,706
703	124	Żelazków	wielkopolskie	45,652
172	125	Potworów	mazowieckie	45,638
606	126	Osjaków	łódzkie	45,600
989	127	Odrzywół	mazowieckie	45,588
302	128	Pniewy	mazowieckie	45,402
65	129	Stare Pole	pomorskie	45,255
687	130	Adamów	lubelskie	45,000
223	131	Wojaszówka	podkarpackie	44,961
199	132	Jonkowo	warmińsko-mazurskie	44,910
218	133	Będzino	zachodniopomorskie	44,811
1265	134	Łęki Szlacheckie	łódzkie	44,737
33	135	Łopuszno	świętokrzyskie	44,681
534	136	Tarnowiec	podkarpackie	44,656
400	137	Gietrzwałd	warmińsko-mazurskie	44,595
45	138	Radziejowice	mazowieckie	44,565
46	139	Teresin	mazowieckie	44,540
998	140	Osięciny	kujawsko-pomorskie	44,500
987	141	Bobrowniki	kujawsko-pomorskie	44,444
161	141	Cyców	lubelskie	44,444

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
852	141	Nowe Piekuty	podlaskie	44,444
697	142	Skierniewice	łódzkie	44,385
443	143	Sokoły	podlaskie	44,382
113	144	Przechlewo	pomorskie	44,286
316	145	Jasienica	śląskie	44,224
485	146	Ostróda	warmińsko-mazurskie	44,191
436	147	Zakrzewo	kujawsko-pomorskie	44,186
47	148	Mucharz	małopolskie	44,118
50	149	Miejsce Piastowe	podkarpackie	44,089
955	150	Piecki	warmińsko-mazurskie	44,000
83	151	Siennica	mazowieckie	43,985
297	152	Jakubów	mazowieckie	43,787
333	152	Kawęczyn	wielkopolskie	43,787
256	153	Żabia Wola	mazowieckie	43,732
792	154	Kurzętnik	warmińsko-mazurskie	43,509
349	155	Bochnia	małopolskie	43,472
309	156	Łapanów	małopolskie	43,390
106	157	Kłaj	małopolskie	43,377
655	158	Brzeźnica	małopolskie	43,333
1039	159	Trzebiechów	lubuskie	43,299
994	160	Jordanów Śląski	dolnośląskie	43,269
56	161	Dobrzeń Wielki	opolskie	43,218
40	162	Mykanów	śląskie	43,194
222	163	Dzierzkowice	lubelskie	43,077
35	164	Liszki	małopolskie	43,023
327	165	Chocień	kujawsko-pomorskie	42,857
27	165	Niegosławice	lubuskie	42,857
966	165	Panki	śląskie	42,857
771	166	Dobrcz	kujawsko-pomorskie	42,742
767	167	Świątki	warmińsko-mazurskie	42,697
174	168	Kikół	kujawsko-pomorskie	42,632
170	169	Charsznica	małopolskie	42,614
249	170	Zbuczyn	mazowieckie	42,597
149	171	Pawłowice	śląskie	42,553
1138	172	Górno	świętokrzyskie	42,505
431	173	Wola Uhruska	lubelskie	42,500
100	174	Niedrzwica Duża	lubelskie	42,487
23	175	Zaniemyśl	wielkopolskie	42,478
317	176	Mogilany	małopolskie	42,353
54	177	Dwikozy	świętokrzyskie	42,308
541	178	Koniusza	małopolskie	42,282
617	179	Poświętne	łódzkie	42,105
156	180	Poczesna	śląskie	42,053
66	181	Krościenko Wyżne	podkarpackie	42,038
308	182	Malczyce	dolnośląskie	41,958
71	183	Trzciana	małopolskie	41,850
556	184	Miedziana Góra	świętokrzyskie	41,834
272	185	Rychtal	wielkopolskie	41,818
292	186	Kłodzko	dolnośląskie	41,565

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
20	187	Wisznia Mała	dolnośląskie	41,538
664	188	Łomazy	lubelskie	41,525
1173	189	Czernikowo	kujawsko-pomorskie	41,509
415	189	Pietrowice Wielkie	śląskie	41,509
668	190	Miastków Kościelny	mazowieckie	41,477
787	191	Bolimów	łódzkie	41,441
685	192	Złotniki Kujawskie	kujawsko-pomorskie	41,379
91	193	Konopiska	śląskie	41,343
41	193	Baranów	wielkopolskie	41,343
43	194	Rokietnica	wielkopolskie	41,304
1300	195	Dłutów	łódzkie	41,176
660	195	Pałecznicza	małopolskie	41,176
185	196	Gać	podkarpackie	41,096
173	197	Komprachcice	opolskie	41,079
325	198	Rogów	łódzkie	41,045
150	199	Boronów	śląskie	41,026
682	200	Siedlce	mazowieckie	40,909
96	201	Lutomiersk	łódzkie	40,892
1364	202	Bedlno	łódzkie	40,833
359	203	Laskowa	małopolskie	40,704
337	204	Studzienice	pomorskie	40,602
133	205	Nieborów	łódzkie	40,580
1234	206	Lanckorona	małopolskie	40,571
142	207	Hajnówka	podlaskie	40,506
450	208	Lubenia	podkarpackie	40,500
702	209	Bestwina	śląskie	40,482
549	210	Domaniów	dolnośląskie	40,476
616	211	Stanin	lubelskie	40,443
196	212	Lubrza	opolskie	40,426
230	213	Samborzec	świętokrzyskie	40,323
242	214	Pilchowice	śląskie	40,173
439	215	Lisia Góra	małopolskie	40,156
299	216	Krzemieniewo	wielkopolskie	40,152
369	217	Wicko	pomorskie	40,120
206	218	Rajcza	śląskie	40,088
401	219	Stare Bogaczowice	dolnośląskie	40,000
763	219	Repki	mazowieckie	40,000
280	219	Lubsza	opolskie	40,000
379	219	Krasiczyn	podkarpackie	40,000
137	220	Wielka Wieś	małopolskie	39,964
1247	221	Gilowice	śląskie	39,904
42	222	Żyrzyn	lubelskie	39,884
550	223	Domaniewice	łódzkie	39,865
182	224	Tarnów	małopolskie	39,863
1120	225	Kotuń	mazowieckie	39,695
295	226	Igołomia-Wawrzeńczyce	małopolskie	39,669
67	227	Turośń Kościelna	podlaskie	39,623
539	227	Zawady	podlaskie	39,623
479	227	Ryjewo	pomorskie	39,623

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
640	228	Jemielnica	opolskie	39,604
973	229	Wierzchosławice	małopolskie	39,597
356	230	Tuchomie	pomorskie	39,568
1274	231	Sobolew	mazowieckie	39,088
1043	232	Przyłęk	mazowieckie	39,073
395	233	Rusiec	łódzkie	39,063
614	234	Łagiewniki	dolnośląskie	38,974
551	235	Lipie	śląskie	38,824
227	236	Kęsowo	kujawsko-pomorskie	38,776
1334	236	Lubiewo	kujawsko-pomorskie	38,776
784	237	Sterdyń	mazowieckie	38,750
13	238	Skórzec	mazowieckie	38,699
139	239	Ciasna	śląskie	38,660
235	240	Ciepłowody	dolnośląskie	38,554
110	240	Polska Cerekiew	opolskie	38,554
77	241	Kobylnica	pomorskie	38,530
925	242	Drwinia	małopolskie	38,428
844	243	Żyraków	podkarpackie	38,294
367	244	Zbrosławice	śląskie	38,229
618	245	Malanów	wielkopolskie	38,220
148	246	Wilków	opolskie	38,211
869	247	Rzekuń	mazowieckie	38,172
529	248	Jerzmanowice-Przegonia	małopolskie	38,123
917	249	Trzcinica	wielkopolskie	38,000
78	250	Miedzna	śląskie	37,931
155	251	Żurawica	podkarpackie	37,830
1525	252	Bakalarzewo	podlaskie	37,778
282	252	Mierzęcice	śląskie	37,778
38	253	Chrzastowice	opolskie	37,745
864	254	Górzno	mazowieckie	37,700
48	255	Kielczykłów	łódzkie	37,615
1044	255	Wyszki	podlaskie	37,615
169	256	Kobyła Góra	wielkopolskie	37,569
354	257	Klonowa	łódzkie	37,500
166	258	Prażmów	mazowieckie	37,436
1050	259	Wąsewo	mazowieckie	37,398
141	260	Olszanka	opolskie	37,391
160	260	Świnna	śląskie	37,391
642	261	Zwierzyn	lubuskie	37,313
117	262	Lubaczów	podkarpackie	37,308
738	263	Grunwald	warmińsko-mazurskie	37,278
224	264	Krzymów	wielkopolskie	37,269
277	265	Blizanów	wielkopolskie	37,097
311	266	Rędziny	śląskie	37,054
806	267	Maków	łódzkie	37,037
123	268	Niemce	lubelskie	37,000
494	269	Zębowice	opolskie	36,937
1119	270	Perlejewo	podlaskie	36,923
720	271	Postomino	zachodniopomorskie	36,898

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
409	272	Iwanowice	małopolskie	36,879
315	272	Strzałkowo	wielkopolskie	36,879
1036	273	Bądkowo	kujawsko-pomorskie	36,842
274	274	Godziesze Wielkie	wielkopolskie	36,826
564	275	Domanice	mazowieckie	36,782
217	276	Radzanowo	mazowieckie	36,771
637	277	Borkowice	mazowieckie	36,641
204	278	Lipce Reymontowskie	łódzkie	36,559
207	279	Grzegorzew	wielkopolskie	36,538
121	280	Głuchów	łódzkie	36,527
497	281	Tomice	małopolskie	36,519
301	282	Wietrzychowice	małopolskie	36,486
157	283	Kleszczewo	wielkopolskie	36,473
269	284	Krasnystaw	lubelskie	36,410
957	285	Lubawa	warmińsko-mazurskie	36,387
1244	286	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	36,364
82	286	Czernichów	małopolskie	36,364
348	286	Sztutowo	pomorskie	36,364
1451	287	Jasieniec	mazowieckie	36,310
1145	288	Gostycyn	kujawsko-pomorskie	36,306
1071	289	Sokolniki	łódzkie	36,296
396	290	Rzgów	wielkopolskie	36,275
1422	291	Dobrzyniewo Duże	podlaskie	36,242
420	292	Łyszkowice	łódzkie	36,207
598	293	Zduńska Wola	łódzkie	36,158
102	294	Kamienica Polska	śląskie	36,134
952	295	Chelmiec	małopolskie	36,124
918	296	Zblewo	pomorskie	36,117
469	297	Witonia	łódzkie	36,111
380	298	Przemęt	wielkopolskie	36,090
25	299	Radziemice	małopolskie	36,082
912	300	Poświętne	mazowieckie	36,066
1398	300	Chodów	wielkopolskie	36,066
911	301	Głowaczów	mazowieckie	36,058
457	301	Jednorozec	mazowieckie	36,058
635	302	Obrowo	kujawsko-pomorskie	36,043
146	303	Starcza	śląskie	36,000
540	304	Gruta	kujawsko-pomorskie	35,979
1161	305	Szczaniec	lubuskie	35,965
147	306	Przemysł	podkarpackie	35,943
129	307	Pomieczówek	mazowieckie	35,827
725	308	Krynice	lubelskie	35,821
153	309	Tymbark	małopolskie	35,793
413	310	Raniżów	podkarpackie	35,683
74	311	Belsk Duży	mazowieckie	35,678
205	312	Suchy Dąb	pomorskie	35,659
511	313	Hażlach	śląskie	35,644
977	314	Baligród	podkarpackie	35,632
198	315	Rudniki	opolskie	35,533

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
868	316	Kołaczkowo	wielkopolskie	35,503
641	317	Suszec	śląskie	35,484
183	318	Mielec	podkarpackie	35,475
323	319	Nowa Wieś Lęborska	pomorskie	35,426
473	320	Czudec	podkarpackie	35,422
1426	321	Mirów	mazowieckie	35,338
721	322	Lubień	małopolskie	35,294
418	322	Załużki	mazowieckie	35,294
638	323	Chmielno	pomorskie	35,294
883	324	Leoncin	mazowieckie	35,256
654	325	Tuszów Narodowy	podkarpackie	35,217
293	326	Zielonki	małopolskie	35,206
867	327	Leżajsk	podkarpackie	35,182
837	328	Włoszakowice	wielkopolskie	35,159
799	329	Rząśnia	łódzkie	35,152
351	330	Buczkowice	śląskie	35,077
568	331	Władysławów	wielkopolskie	35,065
251	332	Stegna	pomorskie	35,043
410	333	Deszczno	lubuskie	35,018
708	334	Czarnków	wielkopolskie	35,014
414	335	Ciechanów	mazowieckie	35,000
518	336	Milejów	lubelskie	34,956
355	337	Gnojnik	małopolskie	34,948
366	338	Łańcut	podkarpackie	34,921
528	338	Brzeziny	wielkopolskie	34,921
1195	339	Drużbice	łódzkie	34,868
694	340	Niegowa	śląskie	34,857
1218	341	Zarszyn	podkarpackie	34,855
178	342	Puławy	lubelskie	34,824
290	343	Troszyn	mazowieckie	34,783
679	344	Milanów	lubelskie	34,737
131	344	Ostrówek	łódzkie	34,737
910	344	Przerośl	podlaskie	34,737
811	345	Święciechowa	wielkopolskie	34,708
1457	346	Dobroń	łódzkie	34,703
246	347	Popów	śląskie	34,641
434	348	Doruchów	wielkopolskie	34,597
306	349	Łodygowice	śląskie	34,510
213	350	Magnuszew	mazowieckie	34,466
676	351	Lipka	wielkopolskie	34,459
57	352	Goszczyn	mazowieckie	34,444
920	353	Ostrów	podkarpackie	34,364
151	354	Raciechowice	małopolskie	34,340
103	355	Siedlec	wielkopolskie	34,312
104	356	Czernichów	śląskie	34,286
574	357	Babice	małopolskie	34,259
107	358	Niwiska	podkarpackie	34,254
202	359	Juchnowiec Kościelny	podlaskie	34,215
1023	360	Jedlnia-Letnisko	mazowieckie	34,184

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
228	361	Dębe Wielkie	mazowieckie	34,152
1165	362	Rudka	podlaskie	34,091
143	363	Żórawina	dolnośląskie	34,080
580	364	Polanka Wielka	małopolskie	34,058
1038	365	Przeworsk	podkarpackie	34,056
462	366	Krzywdza	lubelskie	34,043
776	367	Krokowa	pomorskie	34,000
1135	368	Porąbka	śląskie	33,987
136	369	Gomunice	łódzkie	33,951
368	370	Santok	lubuskie	33,948
127	371	Moszczenica	łódzkie	33,923
393	372	Dziemiany	pomorskie	33,918
403	373	Kocierzew Południowy	łódzkie	33,913
241	374	Stoszowice	dolnośląskie	33,858
585	375	Koszarawa	śląskie	33,824
119	376	Mastów	świętokrzyskie	33,803
661	377	Świdnica	dolnośląskie	33,755
376	378	Markowa	podkarpackie	33,740
954	379	Gdów	małopolskie	33,739
863	380	Łubowo	wielkopolskie	33,712
319	381	Sośnie	wielkopolskie	33,702
430	382	Bukowina Tatrzańska	małopolskie	33,608
255	383	Wilga	mazowieckie	33,544
334	384	Bierawa	opolskie	33,511
947	385	Pępowo	wielkopolskie	33,478
796	386	Wadowice Górne	podkarpackie	33,456
1049	387	Gromadka	dolnośląskie	33,333
1209	387	Platerówka	dolnośląskie	33,333
665	387	Bogdaniec	lubuskie	33,333
321	387	Wierzchlas	łódzkie	33,333
209	387	Oświęcim	małopolskie	33,333
493	387	Sarnaki	mazowieckie	33,333
262	387	Besko	podkarpackie	33,333
1080	387	Korycin	podlaskie	33,333
408	387	Parchowo	pomorskie	33,333
506	387	Lisków	wielkopolskie	33,333
423	388	Konopnica	lubelskie	33,254
887	389	Dąbrówka	mazowieckie	33,220
233	390	Garbów	lubelskie	33,219
1096	391	Majdan Królewski	podkarpackie	33,210
829	392	Trzyciąż	małopolskie	33,184
1453	393	Jodłowa	podkarpackie	33,136
382	394	Lipusz	pomorskie	33,129
805	395	Lubin	dolnośląskie	33,051
594	396	Jabłonna	lubelskie	33,036
698	397	Skomlin	łódzkie	32,941
1328	398	Śliwice	kujawsko-pomorskie	32,903
76	399	Brodnica	wielkopolskie	32,847
542	400	Zławieś Wielka	kujawsko-pomorskie	32,773

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
189	401	Gieraltowice	śląskie	32,723
828	402	Ujazd	łódzkie	32,710
657	403	Nowy Kawęczyn	łódzkie	32,692
1073	404	Wijewo	wielkopolskie	32,680
832	405	Łososina Dolna	małopolskie	32,662
644	406	Gozdowo	mazowieckie	32,642
69	407	Sitno	lubelskie	32,632
680	408	Sabnie	mazowieckie	32,584
310	409	Czermin	podkarpackie	32,576
371	410	Stara Kamienica	dolnośląskie	32,500
503	411	Gołuchów	wielkopolskie	32,471
165	412	Radgoszcz	małopolskie	32,456
286	413	Bystra-Sidzina	małopolskie	32,432
807	413	Janów	śląskie	32,432
128	414	Orchowo	wielkopolskie	32,432
632	415	Puck	pomorskie	32,386
275	416	Reńska Wieś	opolskie	32,381
501	417	Bojszowy	śląskie	32,270
1092	418	Krasocin	świętokrzyskie	32,219
122	419	Brójce	łódzkie	32,218
1203	420	Sławatycze	lubelskie	32,203
240	421	Opatów	śląskie	32,143
214	422	Czarna	podkarpackie	32,126
407	423	Chybie	śląskie	32,099
1340	424	Fredropol	podkarpackie	32,090
861	425	Kunice	dolnośląskie	32,057
105	426	Celestynów	mazowieckie	32,031
1140	427	Dębica	podkarpackie	32,025
192	428	Kadzidło	mazowieckie	32,024
627	429	Łuzna	małopolskie	32,014
791	430	Gniewoszków	mazowieckie	32,000
435	431	Nowa Wieś Wielka	kujawsko-pomorskie	31,973
115	432	Aleksandrów	lubelskie	31,915
1030	433	Szaflary	małopolskie	31,899
226	434	Izbicko	opolskie	31,875
620	435	Turek	wielkopolskie	31,805
181	436	Wielowieś	śląskie	31,795
1432	437	Białaczów	łódzkie	31,788
296	437	Mokrsko	łódzkie	31,788
145	438	Wiśniowa	małopolskie	31,786
710	439	Chorkówka	podkarpackie	31,768
352	440	Kamiennik	opolskie	31,707
459	441	Luzino	pomorskie	31,611
505	442	Zaleszany	podkarpackie	31,596
478	443	Granowo	wielkopolskie	31,551
643	444	Kamieniec	wielkopolskie	31,532
696	445	Przyrów	śląskie	31,522
1525	446	Wielka Nieszawka	kujawsko-pomorskie	31,496
247	447	Zagnańsk	świętokrzyskie	31,461

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
456	448	Rakszawa	podkarpackie	31,408
164	449	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	31,395
733	450	Lipnica Murowana	małopolskie	31,390
758	451	Raków	świętokrzyskie	31,373
700	452	Potęgowo	pomorskie	31,364
1178	453	Brzozie	kujawsko-pomorskie	31,343
1117	454	Inowódz	łódzkie	31,325
982	455	Świeszyno	zachodniopomorskie	31,250
314	456	Jasienica Rosielna	podkarpackie	31,225
1143	457	Tokarnia	małopolskie	31,214
1510	458	Siemień	lubelskie	31,193
1361	459	Kobiór	śląskie	31,159
152	460	Osiecznica	dolnośląskie	31,132
578	461	Dąbie	lubuskie	31,092
1035	462	Poronin	małopolskie	31,081
220	463	Sorkwity	warmińsko-mazurskie	31,068
252	464	Kazimierz Biskupi	wielkopolskie	31,034
1131	464	Ostrowite	wielkopolskie	31,034
451	465	Pruszcz	kujawsko-pomorskie	30,986
421	466	Gorzyce	podkarpackie	30,964
385	467	Zabór	lubuskie	30,882
611	468	Lubartów	lubelskie	30,872
546	469	Koszęcin	śląskie	30,857
288	470	Skrzyszów	małopolskie	30,837
99	471	Murów	opolskie	30,833
1302	472	Winnica	mazowieckie	30,818
602	473	Czerwin	mazowieckie	30,714
184	474	Brąszewice	łódzkie	30,667
744	475	Regnów	łódzkie	30,645
304	475	Narewka	podlaskie	30,645
1341	476	Płoskinia	warmińsko-mazurskie	30,612
254	476	Manowo	zachodniopomorskie	30,612
683	477	Czastary	łódzkie	30,579
1078	478	Trzebieszów	lubelskie	30,566
625	479	Wojcieszków	lubelskie	30,544
219	480	Solina	podkarpackie	30,496
1344	481	Gorzyce	śląskie	30,475
732	482	Somińska	mazowieckie	30,457
391	482	Domaradz	podkarpackie	30,457
583	483	Szudziałowo	podlaskie	30,435
101	483	Krupski Młyn	śląskie	30,435
879	483	Lubomia	śląskie	30,435
581	484	Rybczewice	lubelskie	30,380
386	484	Jordanów	małopolskie	30,380
1262	485	Trawniki	lubelskie	30,374
997	485	Babiak	wielkopolskie	30,374
515	486	Borów	dolnośląskie	30,370
340	486	Gródek	podlaskie	30,370
445	487	Chynów	mazowieckie	30,351

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
187	488	Parzęczew	łódzkie	30,345
684	489	Galewice	łódzkie	30,337
717	489	Czarnocin	świętokrzyskie	30,337
448	490	Zabrodzie	mazowieckie	30,303
1199	491	Łaskarzew	mazowieckie	30,244
399	492	Kowiesy	łódzkie	30,233
197	493	Leszno	mazowieckie	30,224
307	494	Dobra	małopolskie	30,214
416	495	Bačkowice	świętokrzyskie	30,159
870	496	Laszki	podkarpackie	30,151
605	497	Baruchowo	kujawsko-pomorskie	30,137
552	498	Lipowa	śląskie	30,120
527	499	Tomaszów Lubelski	lubelskie	30,100
481	500	Lelów	śląskie	30,081
523	501	Sędziejowice	łódzkie	30,058
647	502	Kamień	podkarpackie	30,049
326	503	Przygodzice	wielkopolskie	30,026
838	504	Chrostkowo	kujawsko-pomorskie	30,000
659	504	Kraśnik	lubelskie	30,000
1197	504	Smyków	świętokrzyskie	30,000
378	505	Stężyca	pomorskie	29,963
1297	506	Sułoszowa	małopolskie	29,952
1021	507	Łukowica	małopolskie	29,950
208	508	Lubrza	lubuskie	29,885
690	509	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	29,880
1251	510	Czarna	podkarpackie	29,870
168	511	Końskowola	lubelskie	29,864
261	512	Rudziniec	śląskie	29,773
374	513	Ochotnica Dolna	małopolskie	29,740
265	514	Dębica Kaszubska	pomorskie	29,720
1125	515	Wielopole Skrzyńskie	podkarpackie	29,707
171	516	Fajslawice	lubelskie	29,703
931	516	Krzyżanowice	śląskie	29,703
440	517	Drawsko	wielkopolskie	29,677
913	518	Łęczyce	pomorskie	29,638
965	519	Tczów	mazowieckie	29,630
1354	519	Linia	pomorskie	29,630
1076	520	Łącko	małopolskie	29,609
358	521	Wieprz	małopolskie	29,590
991	522	Mietków	dolnośląskie	29,524
788	522	Kije	świętokrzyskie	29,524
424	523	Karsin	pomorskie	29,469
1179	524	Giżycko	warmińsko-mazurskie	29,444
519	525	Baranów	lubelskie	29,412
1260	526	Bielice	zachodniopomorskie	29,333
839	527	Sierakowice	pomorskie	29,321
484	528	Olawa	dolnośląskie	29,286
267	529	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	29,283
768	530	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	29,283

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
553	531	Wojciechów	lubelskie	29,282
284	532	Olszewo-Borki	mazowieckie	29,275
1488	533	Batorz	lubelskie	29,268
318	534	Obrazów	świętokrzyskie	29,221
571	535	Włocławek	kujawsko-pomorskie	29,213
734	535	Krypno	podlaskie	29,213
324	536	Grodzisko Dolne	podkarpackie	29,200
188	537	Włodawa	lubelskie	29,193
426	538	Kurów	lubelskie	29,167
360	538	Kobylin-Borzemy	podlaskie	29,167
900	538	Wieliczki	warmińsko-mazurskie	29,167
176	539	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	29,121
607	540	Cisek	opolskie	29,114
328	541	Pszczew	lubuskie	29,060
480	541	Klukowo	podlaskie	29,060
801	542	Wiśniowa	podkarpackie	29,032
821	543	Borki	lubelskie	29,016
561	544	Siepraw	małopolskie	29,014
322	545	Osiek	małopolskie	28,968
649	546	Gubin	lubuskie	28,947
820	547	Pawłów	świętokrzyskie	28,942
1396	548	Udanin	dolnośląskie	28,926
1372	549	Kowal	kujawsko-pomorskie	28,889
447	550	Szemud	pomorskie	28,853
116	551	Chełm Śląski	śląskie	28,796
533	552	Policzna	mazowieckie	28,788
586	552	Powidz	wielkopolskie	28,788
770	553	Gniezno	wielkopolskie	28,736
159	554	Borowie	mazowieckie	28,723
463	555	Raba Wyżna	małopolskie	28,694
880	556	Bielsk	mazowieckie	28,676
570	557	Rozprza	łódzkie	28,645
525	558	Bolesławiec	dolnośląskie	28,636
320	559	Dębno	małopolskie	28,635
140	560	Dąbrowa	kujawsko-pomorskie	28,571
1287	560	Spytkowice	małopolskie	28,571
1069	560	Wydminy	warmińsko-mazurskie	28,571
728	560	Białośliwie	wielkopolskie	28,571
554	561	Kościan	wielkopolskie	28,520
544	562	Ożarówce	śląskie	28,481
963	563	Wodzierady	łódzkie	28,448
194	564	Tarnów Opolski	opolskie	28,413
1513	565	Marcinowice	dolnośląskie	28,409
383	566	Lubasz	wielkopolskie	28,405
411	567	Kłomnice	śląskie	28,395
138	568	Strzeleczy	opolskie	28,390
777	569	Szczurowa	małopolskie	28,352
798	570	Jastków	lubelskie	28,306
983	571	Czeremcha	podlaskie	28,302

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
885	571	Marklowice	śląskie	28,302
812	572	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	28,274
1091	573	Wapno	wielkopolskie	28,235
726	574	Borzęcin	małopolskie	28,182
1342	575	Radzyń Podlaski	lubelskie	28,163
472	576	Olsztyn	śląskie	28,159
112	577	Łowicz	łódzkie	28,108
906	578	Łysomice	kujawsko-pomorskie	28,082
621	579	Świątajno	warmińsko-mazurskie	28,058
1015	580	Przesmyki	mazowieckie	28,000
1323	580	Świerklany	śląskie	28,000
785	580	Godkowo	warmińsko-mazurskie	28,000
225	581	Nędza	śląskie	27,957
1012	582	Wierzbica	lubelskie	27,941
622	583	Kobylanka	zachodniopomorskie	27,933
18	584	Skarbimierz	opolskie	27,917
573	585	Słupia	łódzkie	27,907
701	585	Tarnówka	wielkopolskie	27,907
266	586	Łambinowice	opolskie	27,848
260	586	Kornowac	śląskie	27,848
425	587	Krościenko nad Dunajcem	małopolskie	27,826
343	588	Zakrzewo	wielkopolskie	27,815
1338	589	Darłowo	zachodniopomorskie	27,811
357	590	Wyryki	lubelskie	27,778
51	590	Olszanka	mazowieckie	27,778
238	590	Łonów	świętokrzyskie	27,778
741	591	Biała Podlaska	lubelskie	27,765
495	592	Sawin	lubelskie	27,737
1177	593	Wieczfnia Kościelna	mazowieckie	27,731
21	594	Pakosławice	opolskie	27,711
453	595	Godów	śląskie	27,703
517	596	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	27,701
1146	597	Rossosz	lubelskie	27,692
1525	598	Bytoń	kujawsko-pomorskie	27,679
1331	599	Niedźwiada	lubelskie	27,647
592	600	Szastarka	lubelskie	27,612
1056	601	Drzycim	kujawsko-pomorskie	27,586
179	602	Przystajń	śląskie	27,536
604	603	Grębków	mazowieckie	27,517
772	604	Wręczycza Wielka	śląskie	27,511
775	605	Kamionka Wielka	małopolskie	27,488
1382	606	Buczek	łódzkie	27,481
675	606	Czarnożyły	łódzkie	27,481
646	607	Pokój	opolskie	27,465
243	608	Uścimów	lubelskie	27,397
746	608	Ropa	małopolskie	27,397
1307	609	Kodeń	lubelskie	27,381
705	610	Stara Błotnica	mazowieckie	27,358

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
432	611	Kotlin	wielkopolskie	27,354
300	612	Dobromierz	dolnośląskie	27,273
729	612	Dębowa Kłoda	lubelskie	27,273
331	612	Rusinów	mazowieckie	27,273
630	612	Konarzyny	pomorskie	27,273
743	612	Kwidzyn	pomorskie	27,273
120	613	Jeleśnia	śląskie	27,247
1089	614	Piątnica	podlaskie	27,243
651	615	Widawa	łódzkie	27,219
347	616	Jabłonna Lacka	mazowieckie	27,184
689	617	Karniewo	mazowieckie	27,168
769	618	Klembów	mazowieckie	27,160
394	619	Wilkołaz	lubelskie	27,152
287	619	Padew Narodowa	podkarpackie	27,152
716	620	Kuryłówka	podkarpackie	27,072
201	621	Lyski	śląskie	27,068
1389	622	Stolno	kujawsko-pomorskie	27,044
236	623	Stryków	małopolskie	27,041
452	624	Gorlice	małopolskie	27,032
936	625	Hyżne	podkarpackie	27,016
1516	626	Filipów	podlaskie	27,000
446	627	Zebrzydowice	śląskie	26,994
442	628	Brudzew	wielkopolskie	26,961
1026	629	Mniów	świętokrzyskie	26,923
1014	630	Maciejowice	mazowieckie	26,904
759	631	Rokietnica	podkarpackie	26,891
588	632	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	26,882
847	632	Frysztak	podkarpackie	26,882
364	633	Żegocina	małopolskie	26,829
949	634	Chojnice	pomorskie	26,796
509	635	Kaczory	wielkopolskie	26,721
353	636	Kijewo Królewskie	kujawsko-pomorskie	26,718
475	637	Kołbiel	mazowieckie	26,712
428	638	Bodzechów	świętokrzyskie	26,692
818	639	Wola Mysłowska	lubelskie	26,667
538	639	Wilków	lubelskie	26,667
1466	640	Wolanów	mazowieckie	26,644
1268	641	Góra Świętej Małgorzaty	łódzkie	26,613
1387	641	Kolczygłowy	pomorskie	26,613
926	642	Joniec	mazowieckie	26,506
476	643	Podgórzyn	dolnośląskie	26,471
782	643	Krzyszczycy	lubuskie	26,471
1139	644	Kłoczew	lubelskie	26,437
873	644	Gołcza	małopolskie	26,437
545	644	Tuczepy	świętokrzyskie	26,437
1072	645	Herby	śląskie	26,425
132	646	Jaworze	śląskie	26,415
342	647	Łuków	lubelskie	26,412
1269	648	Siemkowice	łódzkie	26,389

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1058	648	Krzywca	podkarpackie	26,389
154	649	Rzezawa	małopolskie	26,371
437	650	Gorzków	lubelskie	26,316
336	650	Piaski	wielkopolskie	26,316
114	651	Kochanowice	śląskie	26,267
894	652	Brenna	śląskie	26,230
294	653	Krzczonów	lubelskie	26,190
221	654	Jasionówka	podlaskie	26,154
245	654	Miedzichowo	wielkopolskie	26,154
1102	655	Milejewo	warmińsko-mazurskie	26,136
1162	656	Brańszczyk	mazowieckie	26,119
1054	657	Przeworno	dolnośląskie	26,087
1222	657	Jeleniewo	podlaskie	26,087
229	657	Trzebielino	pomorskie	26,087
361	658	Purda	warmińsko-mazurskie	26,064
904	659	Zbiczno	kujawsko-pomorskie	25,974
530	660	Ładzice	łódzkie	25,899
279	661	Sobienie-Jeziory	mazowieckie	25,893
674	662	Melgiew	lubelskie	25,869
756	663	Hanna	lubelskie	25,862
681	664	Spiczyn	lubelskie	25,854
1438	665	Janów	podlaskie	25,843
1381	666	Miłkowice	dolnośląskie	25,806
289	666	Haczów	podkarpackie	25,806
422	666	Kaliska	pomorskie	25,806
692	666	Tworóg	śląskie	25,806
1151	667	Sękowa	małopolskie	25,781
715	668	Kamienna Góra	dolnośląskie	25,773
390	668	Sieciechów	mazowieckie	25,773
922	669	Kamień	lubelskie	25,758
558	670	Bojadła	lubuskie	25,743
1283	671	Przodkowo	pomorskie	25,725
1057	672	Huszęw	mazowieckie	25,714
259	672	Kuślin	wielkopolskie	25,714
712	673	Biała	łódzkie	25,676
1059	674	Abramów	lubelskie	25,664
1150	675	Mirzec	świętokrzyskie	25,660
372	676	Borowa	podkarpackie	25,658
1160	677	Bobrowo	kujawsko-pomorskie	25,654
714	678	Małkinia Górna	mazowieckie	25,633
830	679	Księżpol	lubelskie	25,628
1232	680	Ryczywół	wielkopolskie	25,592
438	681	Sulmierzyce	łódzkie	25,581
1009	681	Stara Kiszewa	pomorskie	25,581
663	682	Dziadowa Kłoda	dolnośląskie	25,568
569	683	Sławoborze	zachodniopomorskie	25,532
458	684	Pątnów	łódzkie	25,521
589	685	Bolesławiec	łódzkie	25,424
190	686	Markuszów	lubelskie	25,316

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1163	687	Książki	kujawsko-pomorskie	25,243
1006	688	Iwona	małopolskie	25,194
877	689	Malechowo	zachodniopomorskie	25,175
298	690	Złotów	wielkopolskie	25,084
1359	691	Słońsk	lubuskie	25,000
1525	691	Łanięta	łódzkie	25,000
232	691	Brzeźno	łódzkie	25,000
1087	691	Olesno	małopolskie	25,000
1410	691	Łyse	mazowieckie	25,000
512	691	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	25,000
507	691	Rudnik	śląskie	25,000
1290	691	Sadowie	świętokrzyskie	25,000
765	691	Moskorzew	świętokrzyskie	25,000
1095	692	Kościelisko	małopolskie	24,910
766	693	Zembrzyce	małopolskie	24,848
859	694	Kampinos	mazowieckie	24,800
1214	695	Skierbieszów	lubelskie	24,793
835	695	Żarnowiec	śląskie	24,793
1288	696	Sońsk	mazowieckie	24,779
1250	696	Wizna	podlaskie	24,779
1311	697	Tarnawatka	lubelskie	24,762
291	698	Ustronie Morskie	zachodniopomorskie	24,752
1235	699	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	24,722
513	700	Pysznicza	podkarpackie	24,719
890	701	Przeciszów	małopolskie	24,706
1101	702	Grodziec	wielkopolskie	24,684
1522	703	Kuźnica	podlaskie	24,675
609	704	Pcim	małopolskie	24,654
822	705	Dominowo	wielkopolskie	24,638
779	706	Spytkowice	małopolskie	24,615
1103	707	Zatory	mazowieckie	24,571
577	708	Osie	kujawsko-pomorskie	24,540
670	709	Bobowo	pomorskie	24,528
686	710	Słopnice	małopolskie	24,516
1183	711	Obryte	mazowieckie	24,503
855	712	Strawczyn	świętokrzyskie	24,495
1001	713	Urszulin	lubelskie	24,476
1369	713	Niedźwiedź	małopolskie	24,476
1446	714	Biszczka	lubelskie	24,468
1239	714	Jarosław	podkarpackie	24,468
313	715	Maszewo	lubuskie	24,444
850	715	Masłowice	łódzkie	24,444
388	715	Miasteczko Krajeńskie	wielkopolskie	24,444
615	716	Dobre	kujawsko-pomorskie	24,427
778	717	Połajewo	wielkopolskie	24,402
244	718	Skoroszyce	opolskie	24,390
856	719	Miedźno	śląskie	24,370
862	720	Górzycza	lubuskie	24,348
934	721	Sulęcyno	pomorskie	24,314

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1304	721	Lubichowo	pomorskie	24,314
258	722	Sadkowice	łódzkie	24,306
543	723	Łąck	mazowieckie	24,299
851	724	Sypniewo	mazowieckie	24,272
461	725	Dygowo	zachodniopomorskie	24,242
263	726	Radwanice	dolnośląskie	24,224
1225	727	Mały Płock	podlaskie	24,219
417	728	Jeżów	łódzkie	24,176
1055	728	Kulesze Kościelne	podlaskie	24,176
237	729	Kozłów	małopolskie	24,167
648	730	Smętowo Graniczne	pomorskie	24,161
264	731	Brody	lubuskie	24,138
853	732	Bojanów	podkarpackie	24,123
125	733	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	24,121
1084	734	Wodynie	mazowieckie	24,026
974	735	Zamość	lubelskie	24,014
903	736	Jabłonka	małopolskie	24,011
825	737	Limanowa	małopolskie	23,978
305	738	Szydłowo	wielkopolskie	23,954
283	739	Firlej	lubelskie	23,952
695	739	Sadowne	mazowieckie	23,952
341	740	Kłwów	mazowieckie	23,932
921	741	Kruszyna	śląskie	23,913
1266	741	Secemin	świętokrzyskie	23,913
339	742	Wiązownica	podkarpackie	23,896
990	743	Świdwin	zachodniopomorskie	23,894
531	744	Dobryszycze	łódzkie	23,881
1062	744	Krukłanki	warmińsko-mazurskie	23,881
986	744	Sławno	zachodniopomorskie	23,881
902	745	Podegrodzie	małopolskie	23,868
593	746	Książ Wielki	małopolskie	23,841
130	747	Gościeradów	lubelskie	23,837
1008	748	Wejherowo	pomorskie	23,832
860	749	Jeziorzany	lubelskie	23,810
1380	750	Goworowo	mazowieckie	23,776
656	751	Przywidz	pomorskie	23,762
1436	752	Kościelec	wielkopolskie	23,737
814	753	Łąpsze Niżne	małopolskie	23,729
1335	753	Olszówka	wielkopolskie	23,729
111	754	Iwaniska	świętokrzyskie	23,718
1279	755	Świnice Warckie	łódzkie	23,711
1414	756	Strzyżewice	lubelskie	23,707
1114	757	Bełchatów	łódzkie	23,698
1339	758	Borzechów	lubelskie	23,664
1013	759	Komarówka Podlaska	lubelskie	23,656
1514	759	Stromiec	mazowieckie	23,656
929	760	Brody	świętokrzyskie	23,643
1368	761	Żołyńca	podkarpackie	23,629
813	762	Milówka	śląskie	23,625

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
886	763	Komańcza	podkarpackie	23,611
483	763	Banie Mazurskie	warmińsko-mazurskie	23,611
384	764	Garwolin	mazowieckie	23,518
943	765	Ludwin	lubelskie	23,502
370	766	Łubnice	łódzkie	23,469
404	766	Mstów	śląskie	23,469
797	767	Jastrzębia	mazowieckie	23,451
547	768	Fabianki	kujawsko-pomorskie	23,443
730	769	Kąkolewnica Wschodnia	lubelskie	23,438
1362	770	Grodziczno	warmińsko-mazurskie	23,415
239	771	Stupca	wielkopolskie	23,404
332	772	Sienno	mazowieckie	23,392
329	773	Wola Krzysztoporska	łódzkie	23,370
1348	774	Wierzchowo	zachodniopomorskie	23,364
591	775	Pabianice	łódzkie	23,346
693	776	Jadów	mazowieckie	23,318
866	777	Strzegowo	mazowieckie	23,305
562	778	Czarny Dunajec	małopolskie	23,288
840	779	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	23,279
673	780	Łłów	mazowieckie	23,232
1086	781	Rozdrażew	wielkopolskie	23,226
914	782	Lutowiska	podkarpackie	23,214
524	783	Bieliny	świętokrzyskie	23,193
548	784	Łączna	świętokrzyskie	23,188
826	785	Łubianka	kujawsko-pomorskie	23,162
1190	786	Jedwabno	warmińsko-mazurskie	23,158
433	787	Pęczniew	łódzkie	23,148
1415	788	Aleksandrów	łódzkie	23,134
1224	789	Gizałki	wielkopolskie	23,125
455	790	Jeziora Wielkie	kujawsko-pomorskie	23,077
1285	790	Tryńcza	podkarpackie	23,077
1525	790	Poświętne	podlaskie	23,077
613	790	Boćki	podlaskie	23,077
972	790	Cedry Wielkie	pomorskie	23,077
520	790	Stupia Konecka	świętokrzyskie	23,077
1155	790	Dźwierzuty	warmińsko-mazurskie	23,077
940	791	Janowice Wielkie	dolnośląskie	23,000
1319	791	Trąbki Wielkie	pomorskie	23,000
709	792	Sławno	łódzkie	22,989
633	793	Rawa Mazowiecka	łódzkie	22,984
1211	794	Wierzbica	mazowieckie	22,977
486	795	Choczewo	pomorskie	22,963
1016	796	Wielkie Oczy	podkarpackie	22,936
1041	797	Żagań	lubuskie	22,927
389	798	Jaświły	podlaskie	22,917
281	799	Olszanica	podkarpackie	22,901
652	800	Jeżowe	podkarpackie	22,884
1175	801	Konopnica	łódzkie	22,826
180	801	Czajków	wielkopolskie	22,826

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
857	802	Lubiszyn	lubuskie	22,798
1081	803	Sieroszewice	wielkopolskie	22,727
268	804	Pleśna	małopolskie	22,714
444	805	Goleszów	śląskie	22,703
1487	806	Strzelce	łódzkie	22,680
1467	807	Trzcianne	podlaskie	22,667
736	808	Błędów	mazowieckie	22,660
961	809	Kolsko	lubuskie	22,619
1029	810	Lipnik	świętokrzyskie	22,609
449	811	Obrzycko	wielkopolskie	22,603
1481	812	Miastkowo	podlaskie	22,581
467	813	Stara Biała	mazowieckie	22,540
429	814	Lasowice Wielkie	opolskie	22,472
735	814	Orły	podkarpackie	22,472
1511	815	Krasnosielc	mazowieckie	22,460
1064	816	Bogoria	świętokrzyskie	22,458
942	817	Mała Wieś	mazowieckie	22,424
1094	818	Kiernoza	łódzkie	22,388
195	819	Jejkowice	śląskie	22,378
1425	820	Miłki	warmińsko-mazurskie	22,368
1441	821	Mniszków	łódzkie	22,360
1472	822	Mieleszyn	wielkopolskie	22,314
878	823	Uście Gorlickie	małopolskie	22,311
158	824	Turawa	opolskie	22,264
823	824	Krzykosy	wielkopolskie	22,264
1024	825	Zbójno	kujawsko-pomorskie	22,222
747	825	Rzewnie	mazowieckie	22,222
1245	825	Radzanów	mazowieckie	22,222
1330	825	Horyniec-Zdrój	podkarpackie	22,222
898	825	Puńsk	podlaskie	22,222
1048	825	Człuchów	pomorskie	22,222
601	826	Grębów	podkarpackie	22,186
1196	827	Puszcza Mariańska	mazowieckie	22,177
285	828	Stężycza	lubelskie	22,148
1186	829	Bargłów Kościelny	podlaskie	22,131
958	830	Biłgoraj	lubelskie	22,129
819	831	Adamówka	podkarpackie	22,124
441	832	Dąbrowa Chełmińska	kujawsko-pomorskie	22,093
980	833	Orla	podlaskie	22,059
1411	834	Wiśniew	mazowieckie	22,051
271	835	Harasiuki	podkarpackie	22,047
572	836	Janowiec	lubelskie	22,018
584	837	Szumowo	podlaskie	21,930
1402	838	Drelów	lubelskie	21,918
303	838	Świerczów	opolskie	21,918
492	839	Kondratowice	dolnośląskie	21,875
1077	839	Budziszewice	łódzkie	21,875
817	839	Radków	świętokrzyskie	21,875
928	840	Werbkwice	lubelskie	21,858

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1212	841	Raczk	podlaskie	21,839
1108	842	Mszana Dolna	małopolskie	21,827
1051	843	Jodłownik	małopolskie	21,809
739	844	Stoczek Łukowski	lubelskie	21,795
1164	845	Rogowo	kujawsko-pomorskie	21,782
1257	846	Czemierniki	lubelskie	21,739
579	846	Boleszkowice	zachodniopomorskie	21,739
639	847	Grudusk	mazowieckie	21,698
1394	848	Wojślawice	lubelskie	21,687
1377	849	Radomsko	łódzkie	21,642
956	850	Żary	lubuskie	21,639
1215	851	Zbójna	podlaskie	21,600
1083	852	Ostaszewo	pomorskie	21,591
1373	853	Dzwola	lubelskie	21,569
465	853	Czorsztyn	małopolskie	21,569
628	853	Stubno	podkarpackie	21,569
1378	854	Bukowsko	podkarpackie	21,512
895	855	Chrzypsko Wielkie	wielkopolskie	21,495
946	856	Sosnówka	lubelskie	21,429
1278	857	Brochów	mazowieckie	21,374
764	857	Bielsk Podlaski	podlaskie	21,374
731	858	Istebna	śląskie	21,371
831	859	Iłowo-Osada	warmińsko-mazurskie	21,359
988	860	Zakrzówek	lubelskie	21,348
1401	861	Świedziebnia	kujawsko-pomorskie	21,341
1325	862	Grajewo	podlaskie	21,333
1105	863	Baranowo	mazowieckie	21,311
930	864	Bartniczka	kujawsko-pomorskie	21,290
959	864	Burzenin	łódzkie	21,290
1202	865	Raciążek	kujawsko-pomorskie	21,277
587	866	Wohyń	lubelskie	21,264
749	866	Parysów	mazowieckie	21,264
454	867	Siczenko	kujawsko-pomorskie	21,212
849	867	Tereszpol	lubelskie	21,212
834	868	Lisewo	kujawsko-pomorskie	21,186
1295	868	Lubanie	kujawsko-pomorskie	21,186
1294	869	Imielno	świętokrzyskie	21,154
596	870	Lubochnia	łódzkie	21,138
672	871	Węgierska Górka	śląskie	21,136
719	872	Siemysł	zachodniopomorskie	21,101
745	873	Gaszowice	śląskie	21,086
474	874	Niechlów	dolnośląskie	21,053
882	874	Lniano	kujawsko-pomorskie	21,053
1003	874	Bulkowo	mazowieckie	21,053
1156	875	Koneck	kujawsko-pomorskie	21,000
790	876	Kotla	dolnośląskie	20,968
858	876	Bytnica	lubuskie	20,968
1455	876	Ruda Maleniecka	świętokrzyskie	20,968
1258	877	Rogowo	kujawsko-pomorskie	20,915

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1121	878	Krośnice	dolnośląskie	20,909
559	878	Łęczycza	łódzkie	20,909
623	879	Rytwiany	świętokrzyskie	20,886
981	880	Mszana	śląskie	20,884
1176	881	Wąsosz	podlaskie	20,879
1229	882	Kowala	mazowieckie	20,856
951	882	Skulsk	wielkopolskie	20,856
1352	883	Brzuze	kujawsko-pomorskie	20,833
270	883	Łabunie	lubelskie	20,833
793	884	Stara Kornica	mazowieckie	20,805
1318	885	Bejsce	świętokrzyskie	20,792
1028	886	Narew	podlaskie	20,779
1419	887	Wielgie	kujawsko-pomorskie	20,773
516	888	Lgota Wielka	łódzkie	20,769
881	889	Stare Czarnowo	zachodniopomorskie	20,755
653	890	Płoniawy-Bramura	mazowieckie	20,714
1476	891	Radymno	podkarpackie	20,712
1129	892	Stubice	mazowieckie	20,661
1152	893	Zgierz	łódzkie	20,635
466	894	Łopiennik Górny	lubelskie	20,588
595	895	Nowy Targ	małopolskie	20,577
688	896	Piszczac	lubelskie	20,574
1052	897	Janów Podlaski	lubelskie	20,567
1194	898	Niebylec	podkarpackie	20,561
713	899	Nowe Ostrowy	łódzkie	20,513
901	899	Cmolas	podkarpackie	20,513
1371	899	Stara Dąbrowa	zachodniopomorskie	20,513
1153	900	Radomin	kujawsko-pomorskie	20,492
995	901	Pawłosiów	podkarpackie	20,444
892	901	Pawonków	śląskie	20,444
1374	902	Tłuchowo	kujawsko-pomorskie	20,438
1312	903	Trojanów	mazowieckie	20,435
774	904	Pawłowiczki	opolskie	20,430
1019	905	Rybno	warmińsko-mazurskie	20,419
1443	906	Mokobody	mazowieckie	20,408
330	907	Kiszkowo	wielkopolskie	20,398
1329	908	Żukowice	dolnośląskie	20,388
1350	909	Marciszów	dolnośląskie	20,370
335	909	Lipnica	pomorskie	20,370
845	910	Myslakowice	dolnośląskie	20,339
1249	910	Gielniów	mazowieckie	20,339
836	911	Nowe Miasto nad Wartą	wielkopolskie	20,328
876	912	Banie	zachodniopomorskie	20,313
1417	913	Wysokie	lubelskie	20,253
884	914	Osiek Jasielski	podkarpackie	20,238
1365	915	Czarna	podkarpackie	20,220
1025	916	Szczytno	warmińsko-mazurskie	20,213
555	917	Łądek	wielkopolskie	20,207
748	918	Szypliszki	podlaskie	20,183

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1113	919	Iwierzycze	podkarpackie	20,149
1027	920	Moszczenica	małopolskie	20,115
629	921	Izbica	lubelskie	20,112
645	922	Bodzanów	mazowieckie	20,087
1184	923	Horodło	lubelskie	20,000
537	923	Serokomla	lubelskie	20,000
363	923	Oporów	łódzkie	20,000
1241	923	Szczawin Kościelny	mazowieckie	20,000
975	923	Wierzбно	mazowieckie	20,000
566	923	Czyże	podlaskie	20,000
373	924	Sieradz	łódzkie	19,939
212	925	Hrubieszów	lubelskie	19,913
1144	926	Sadki	kujawsko-pomorskie	19,910
1221	927	Złotoryja	dolnośląskie	19,900
1037	928	Walczy	zachodniopomorskie	19,883
560	929	Cielądz	łódzkie	19,863
1461	930	Bierzwnik	zachodniopomorskie	19,858
1480	931	Żółkiewka	lubelskie	19,811
526	932	Sokołów Podlaski	mazowieckie	19,780
751	933	Koło	wielkopolskie	19,712
1301	934	Przytoczna	lubuskie	19,708
1525	935	Janowo	warmińsko-mazurskie	19,697
1033	936	Stryszawa	małopolskie	19,677
345	937	Chmielnik	podkarpackie	19,658
937	938	Zawonia	dolnośląskie	19,620
1005	939	Sobków	świętokrzyskie	19,608
757	939	Warnice	zachodniopomorskie	19,608
499	940	Somonino	pomorskie	19,600
1314	941	Rutki	podlaskie	19,565
969	942	Potok Górny	lubelskie	19,531
532	943	Krotoszyce	dolnośląskie	19,512
1128	943	Zalesie	lubelskie	19,512
1310	943	Daszyna	łódzkie	19,512
1004	943	Rybno	mazowieckie	19,512
960	944	Grybów	małopolskie	19,503
1360	945	Osiek Mały	wielkopolskie	19,500
1219	946	Nowa Sucha	mazowieckie	19,481
1208	947	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	19,466
1075	948	Lipnica Wielka	małopolskie	19,455
535	949	Duszyni	wielkopolskie	19,427
1022	950	Michów	lubelskie	19,403
1450	950	Marianowo	zachodniopomorskie	19,403
1242	951	Rytro	małopolskie	19,380
1459	952	Dragacz	kujawsko-pomorskie	19,298
1316	953	Czarny Bór	dolnośląskie	19,286
1167	954	Tczew	pomorskie	19,273
742	955	Mędrzechów	małopolskie	19,266
482	955	Złota	świętokrzyskie	19,266
871	956	Cieszków	dolnośląskie	19,231

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1263	956	Żmudź	lubelskie	19,231
992	957	Mycielin	wielkopolskie	19,205
1405	958	Żelechlinek	łódzkie	19,192
500	959	Augustów	podlaskie	19,186
1501	959	Waśniów	świętokrzyskie	19,186
1320	960	Dolice	zachodniopomorskie	19,171
755	961	Hańsk	lubelskie	19,167
563	962	Młynarze	mazowieckie	19,149
848	962	Barciany	warmińsko-mazurskie	19,149
1000	962	Wilczyn	wielkopolskie	19,149
377	963	Dębowiec	śląskie	19,136
1068	964	Gołymín-Ośrodek	mazowieckie	19,130
993	965	Telatyn	lubelskie	19,118
740	965	Siemiatycze	podlaskie	19,118
612	966	Będków	łódzkie	19,101
781	967	Dzierżonów	dolnośląskie	19,091
1168	968	Brodnica	kujawsko-pomorskie	19,077
610	969	Baranów	mazowieckie	19,075
760	970	Skąpe	lubuskie	19,048
1142	970	Gnojno	świętokrzyskie	19,048
1434	970	Lelkowo	warmińsko-mazurskie	19,048
1308	971	Brańsk	podlaskie	19,014
897	971	Damasławek	wielkopolskie	19,014
1193	972	Nawojowa	małopolskie	18,991
599	973	Wilczyce	świętokrzyskie	18,987
1465	974	Rypin	kujawsko-pomorskie	18,957
666	975	Bledzew	lubuskie	18,947
488	976	Ryńsk	kujawsko-pomorskie	18,908
842	977	Warta Bolesławiecka	dolnośląskie	18,894
1413	978	Bobrowice	lubuskie	18,889
477	979	Łękawica	śląskie	18,881
1220	980	Lubań	dolnośląskie	18,868
1100	980	Potok Wielki	lubelskie	18,868
1061	981	Dalików	łódzkie	18,852
1292	981	Gronowo Elbląskie	warmińsko-mazurskie	18,852
1424	982	Nur	mazowieckie	18,841
1375	983	Przytyk	mazowieckie	18,819
1289	984	Ręczno	łódzkie	18,812
634	985	Zawidz	mazowieckie	18,788
1286	986	Szerzyny	małopolskie	18,776
1067	987	Budzów	małopolskie	18,770
737	988	Lipinki	małopolskie	18,721
1017	989	Mieścisko	wielkopolskie	18,713
893	990	Kowale Oleckie	warmińsko-mazurskie	18,705
626	991	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	18,631
1471	992	Lipno	kujawsko-pomorskie	18,630
1404	993	Kozłowo	warmińsko-mazurskie	18,621
1047	994	Pakosław	wielkopolskie	18,579
1491	995	Brzyska	podkarpackie	18,519

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
923	996	Wągrowiec	wielkopolskie	18,500
1504	997	Radzanów	mazowieckie	18,493
944	998	Sosnowica	lubelskie	18,462
794	999	Małdyty	warmińsko-mazurskie	18,452
1126	1000	Siekierczyn	dolnośląskie	18,367
816	1000	Strachówka	mazowieckie	18,367
1116	1000	Śniadowo	podlaskie	18,367
945	1001	Stare Kurowo	lubuskie	18,333
1137	1001	Baboszewo	mazowieckie	18,333
808	1002	Gidle	łódzkie	18,321
723	1003	Janowiec Kościelny	warmińsko-mazurskie	18,280
1149	1004	Starogard Gdański	pomorskie	18,267
365	1005	Grabów nad Pilicą	mazowieckie	18,261
919	1006	Radziejów	kujawsko-pomorskie	18,254
504	1006	Czernice Borowe	mazowieckie	18,254
761	1007	Trzebień	lubuskie	18,248
1002	1008	Kuczborz-Osada	mazowieckie	18,182
1477	1008	Plaska	podlaskie	18,182
1322	1009	Korzenna	małopolskie	18,152
941	1010	Grabica	łódzkie	18,137
916	1011	Terespól	lubelskie	18,121
1525	1012	Stupsk	mazowieckie	18,110
800	1013	Rzeczniów	mazowieckie	18,103
948	1014	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	18,065
762	1015	Kramsk	wielkopolskie	18,043
1347	1016	Wielgomłyn	łódzkie	18,033
1503	1016	Rąbino	zachodniopomorskie	18,033
1187	1017	Rząśnik	mazowieckie	18,018
891	1018	Świercze	mazowieckie	18,012
1090	1019	Osieczna	pomorskie	18,000
1430	1019	Ilawa	warmińsko-mazurskie	18,000
1383	1020	Leśna Podlaska	lubelskie	17,969
1525	1021	Opinogóra Górna	mazowieckie	17,919
1493	1022	Orońsko	mazowieckie	17,877
468	1023	Ciechocin	kujawsko-pomorskie	17,857
1104	1023	Bełżec	lubelskie	17,857
1353	1023	Zakrzew	mazowieckie	17,857
984	1024	Niechanowo	wielkopolskie	17,840
1082	1025	Mińsk	pomorskie	17,822
827	1026	Brudzeń Duży	mazowieckie	17,769
1171	1027	Czarna Dąbrówka	pomorskie	17,749
1111	1028	Nowodwór	lubelskie	17,730
608	1029	Łukta	warmińsko-mazurskie	17,699
631	1030	Gąsawa	kujawsko-pomorskie	17,647
667	1030	Tuplice	lubuskie	17,647
49	1030	Białowieża	podlaskie	17,647
671	1030	Ujsoły	śląskie	17,647
1379	1031	Nowa Karczma	pomorskie	17,603
1213	1032	Waganiec	kujawsko-pomorskie	17,600

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
678	1032	Płońnica	warmińsko-mazurskie	17,600
896	1033	Bukowiec	kujawsko-pomorskie	17,576
999	1034	Turobin	lubelskie	17,557
1264	1034	Łubnice	świętokrzyskie	17,557
1485	1035	Jeżów Sudecki	dolnośląskie	17,544
1277	1035	Topólka	kujawsko-pomorskie	17,544
964	1036	Promna	mazowieckie	17,536
1182	1037	Skołyszyn	podkarpackie	17,500
1070	1038	Pokrzywnica	mazowieckie	17,416
1306	1039	Boniewo	kujawsko-pomorskie	17,391
234	1039	Garbatka-Letnisko	mazowieckie	17,391
1147	1039	Gzy	mazowieckie	17,391
875	1039	Korczew	mazowieckie	17,391
908	1039	Borzytuchom	pomorskie	17,391
752	1040	Kościerzyna	pomorskie	17,378
1085	1041	Ślupia (Jędrzejowska)	świętokrzyskie	17,347
938	1042	Bolesław	małopolskie	17,333
1421	1042	Czerwonka	mazowieckie	17,333
257	1043	Chojnów	dolnośląskie	17,329
1132	1044	Kamienica	małopolskie	17,314
1298	1045	Serniki	lubelskie	17,308
1423	1045	Żarnów	łódzkie	17,308
1063	1046	Miączyn	lubelskie	17,293
1109	1047	Chlewiska	mazowieckie	17,241
1010	1048	Dąbrowa Biskupia	kujawsko-pomorskie	17,219
1433	1049	Szczutowo	mazowieckie	17,213
1440	1050	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	17,188
1445	1051	Nurzec-Stacja	podlaskie	17,143
557	1052	Tuczna	lubelskie	17,073
968	1052	Mircze	lubelskie	17,073
953	1053	Bliżyn	świętokrzyskie	17,007
1416	1054	Wąpielsk	kujawsko-pomorskie	16,981
575	1054	Siennica Różana	lubelskie	16,981
932	1055	Świekatowo	kujawsko-pomorskie	16,935
1442	1056	Jarocin	podkarpackie	16,923
950	1057	Liniewo	pomorskie	16,867
939	1057	Smóldzino	pomorskie	16,867
1198	1058	Dorohusk	lubelskie	16,766
1418	1059	Dmosin	łódzkie	16,667
1259	1059	Andrzejewo	mazowieckie	16,667
874	1059	Wieniawa	mazowieckie	16,667
1172	1059	Lutocin	mazowieckie	16,667
846	1059	Przytuły	podlaskie	16,667
1127	1059	Irządze	śląskie	16,667
1255	1060	Łomża	podlaskie	16,617
1280	1061	Zawoja	małopolskie	16,604
979	1062	Dydnia	podkarpackie	16,592
1324	1063	Młodzieszyn	mazowieckie	16,571
1327	1064	Gostynin	mazowieckie	16,538

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1439	1065	Pionki	mazowieckie	16,529
669	1066	Domaszowice	opolskie	16,495
786	1067	Nowa Sól	lubuskie	16,484
1386	1068	Trzeszczany	lubelskie	16,471
915	1069	Trzydnik Duży	lubelskie	16,456
1521	1069	Osina	zachodniopomorskie	16,456
1099	1070	Zapolice	łódzkie	16,447
927	1071	Sanok	podkarpackie	16,424
1053	1072	Paradyż	łódzkie	16,418
1254	1073	Stary Brus	lubelskie	16,393
1525	1073	Dynów	podkarpackie	16,393
795	1074	Rożwienica	podkarpackie	16,342
253	1075	Radowo Małe	zachodniopomorskie	16,327
402	1076	Dębowa Łąka	kujawsko-pomorskie	16,304
1174	1077	Damnica	pomorskie	16,292
1313	1078	Szreńsk	mazowieckie	16,279
1230	1079	Suwałki	podlaskie	16,260
722	1080	Lipno	wielkopolskie	16,246
491	1081	Cewice	pomorskie	16,242
1267	1082	Chełmno	kujawsko-pomorskie	16,216
1519	1083	Rzepiennik Strzyżewski	małopolskie	16,183
1098	1084	Świerzo	zachodniopomorskie	16,162
193	1085	Wąwolnica	lubelskie	16,154
1110	1086	Wojciechowice	świętokrzyskie	16,092
841	1087	Chodzież	wielkopolskie	16,043
1032	1088	Ostrówek	lubelskie	16,038
565	1088	Radłów	opolskie	16,038
1412	1089	Warlubie	kujawsko-pomorskie	15,957
1180	1090	Raclawice	małopolskie	15,909
773	1091	Pęcław	dolnośląskie	15,873
1011	1092	Rachanie	lubelskie	15,842
1525	1092	Brzeźnica	lubuskie	15,842
854	1093	Obsza	lubelskie	15,833
1031	1094	Grabów	łódzkie	15,827
1124	1095	Głogów	dolnośląskie	15,819
935	1096	Grabowiec	lubelskie	15,789
1271	1096	Siemiątkowo	mazowieckie	15,789
1097	1097	Kraśniczyn	lubelskie	15,730
1226	1097	Srokowo	warmińsko-mazurskie	15,730
1351	1098	Jasło	podkarpackie	15,686
1518	1099	Lichnowy	pomorskie	15,676
985	1100	Bałtów	świętokrzyskie	15,625
1358	1101	Krasnopol	podlaskie	15,534
907	1102	Białobrzegi	podkarpackie	15,512
1066	1103	Elk	warmińsko-mazurskie	15,407
1136	1104	Podedwórze	lubelskie	15,385
1157	1104	Pacyna	mazowieckie	15,385
1088	1104	Gawłuszowice	podkarpackie	15,385
1478	1104	Stare Juchy	warmińsko-mazurskie	15,385

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
597	1105	Płońsk	mazowieckie	15,326
1517	1106	Wiżajny	podlaskie	15,254
1130	1107	Gniewino	pomorskie	15,242
815	1108	Kwilcz	wielkopolskie	15,217
1158	1109	Szelków	mazowieckie	15,152
1107	1109	Stary Dzików	podkarpackie	15,152
1407	1109	Działdowo	warmińsko-mazurskie	15,152
1385	1110	Wróblew	łódzkie	15,116
1205	1110	Długosiodło	mazowieckie	15,116
1296	1111	Prostki	warmińsko-mazurskie	15,104
970	1112	Lipowiec Kościelny	mazowieckie	15,079
1060	1113	Grodzisk	podlaskie	15,068
1393	1114	Rojewo	kujawsko-pomorskie	15,038
1525	1115	Paprotnia	mazowieckie	14,943
1337	1115	Sochaczew	mazowieckie	14,943
1525	1116	Rzeczyca	łódzkie	14,925
1166	1117	Mikołajki Pomorskie	pomorskie	14,912
1284	1117	Włodowice	śląskie	14,912
888	1118	Oksa	świętokrzyskie	14,876
1133	1119	Ulhówek	lubelskie	14,865
1261	1120	Główczyce	pomorskie	14,855
677	1121	Łagów	lubuskie	14,844
889	1122	Chodel	lubelskie	14,815
1181	1122	Krempna	podkarpackie	14,815
1018	1123	Kołaki Kościelne	podlaskie	14,754
1525	1124	Giby	podlaskie	14,706
387	1125	Nowa Brzeźnica	łódzkie	14,679
1454	1126	Dębowiec	podkarpackie	14,644
865	1127	Przybiernów	zachodniopomorskie	14,634
1046	1128	Platerów	mazowieckie	14,615
1207	1129	Walim	dolnośląskie	14,545
1494	1130	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	14,458
1216	1130	Kiwity	warmińsko-mazurskie	14,458
1227	1131	Liw	mazowieckie	14,453
1525	1132	Sułów	lubelskie	14,423
1464	1133	Chłopice	podkarpackie	14,375
1525	1134	Zakrzew	lubelskie	14,286
346	1134	Stoczek	mazowieckie	14,286
933	1134	Morzyszczyn	pomorskie	14,286
1468	1134	Rozogi	warmińsko-mazurskie	14,286
996	1134	Pozezdrze	warmińsko-mazurskie	14,286
1188	1135	Pielgrzymka	dolnośląskie	14,167
783	1136	Ułęż	lubelskie	14,141
1206	1136	Krzęcin	zachodniopomorskie	14,141
1333	1137	Słaboszów	małopolskie	14,130
1495	1138	Zambrów	podlaskie	14,108
1525	1139	Rudnik	lubelskie	14,085
1248	1140	Kluczewsko	świętokrzyskie	14,074
1479	1141	Osiek	pomorskie	14,063

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1525	1142	Kobiele Wielkie	łódzkie	14,050
1489	1143	Biały Dunajec	małopolskie	14,035
909	1144	Krzyżanów	łódzkie	14,019
350	1145	Nowe Miasto	mazowieckie	14,000
1462	1146	Jezewo	kujawsko-pomorskie	13,983
1507	1147	Łaziska	lubelskie	13,971
1065	1148	Wymiarki	lubuskie	13,953
1482	1149	Zaręby Kościelne	mazowieckie	13,889
1282	1150	Susiec	lubelskie	13,750
1115	1151	Rymań	zachodniopomorskie	13,684
576	1152	Skrwilno	kujawsko-pomorskie	13,669
1456	1153	Paszowice	dolnośląskie	13,636
250	1153	Cisna	podkarpackie	13,636
1458	1154	Wiśniewo	mazowieckie	13,605
1448	1155	Medyka	podkarpackie	13,587
1525	1156	Leśniowice	lubelskie	13,580
1238	1157	Korytnica	mazowieckie	13,542
1505	1158	Sośno	kujawsko-pomorskie	13,514
1392	1159	Czermin	wielkopolskie	13,497
1399	1160	Nozdrzec	podkarpackie	13,478
1189	1161	Kluki	łódzkie	13,475
1112	1162	Ojrzeń	mazowieckie	13,433
1469	1163	Krzyszów	podkarpackie	13,393
1309	1164	Starożreby	mazowieckie	13,364
1231	1165	Tyrawa Wołoska	podkarpackie	13,235
1315	1166	Gromnik	małopolskie	13,220
1270	1167	Lipinki Łużyckie	lubuskie	13,187
1240	1168	Dąbrówno	warmińsko-mazurskie	13,131
1079	1169	Szydłowo	mazowieckie	13,077
1370	1170	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	13,043
699	1171	Krzynowłoga Mała	mazowieckie	13,008
843	1172	Stary Dziergoń	pomorskie	13,000
1460	1172	Brojce	zachodniopomorskie	13,000
1185	1173	Sejny	podlaskie	12,987
1357	1174	Sztabin	podlaskie	12,903
1169	1175	Czerniewice	łódzkie	12,838
872	1176	Sadlinki	pomorskie	12,834
1435	1177	Zagrodno	dolnośląskie	12,698
1281	1178	Nowy Żmigród	podkarpackie	12,653
833	1179	Miedzna	mazowieckie	12,605
1525	1180	Mściwojów	dolnośląskie	12,500
1512	1180	Szulborze Wielkie	mazowieckie	12,500
1275	1180	Rościszewo	mazowieckie	12,500
1397	1180	Koczała	pomorskie	12,500
1367	1180	Kalinowo	warmińsko-mazurskie	12,500
1400	1181	Lelis	mazowieckie	12,437
1020	1182	Widuchowa	zachodniopomorskie	12,414
1406	1183	Stary Zamość	lubelskie	12,403
1525	1184	Komarów-Osada	lubelskie	12,389

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1390	1185	Raciąż	mazowieckie	12,236
1388	1186	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	12,230
1122	1187	Gardeja	pomorskie	12,157
1473	1188	Michałów	świętokrzyskie	12,150
1525	1189	Mrągowo	warmińsko-mazurskie	12,088
1395	1190	Dzierzgowo	mazowieckie	12,048
1363	1191	Gózd	mazowieckie	12,045
1317	1192	Sulików	dolnośląskie	12,025
724	1193	Białopole	lubelskie	12,000
802	1193	Nowinka	podlaskie	12,000
1427	1194	Uchanie	lubelskie	11,957
582	1194	Chąsno	łódzkie	11,957
1384	1195	Czarnia	mazowieckie	11,940
1366	1196	Stary Targ	pomorskie	11,932
1276	1197	Markusy	warmińsko-mazurskie	11,927
1376	1198	Głowno	łódzkie	11,811
1484	1199	Kodrąb	łódzkie	11,712
1525	1200	Rutka-Tartak	podlaskie	11,594
1293	1200	Elbląg	warmińsko-mazurskie	11,594
967	1201	Kozielice	zachodniopomorskie	11,538
1273	1202	Łabowa	małopolskie	11,523
804	1203	Świątajno	warmińsko-mazurskie	11,429
1524	1204	Szczecinek	zachodniopomorskie	11,273
1449	1205	Wierzbinek	wielkopolskie	11,268
1409	1206	Sierpc	mazowieckie	11,173
1437	1207	Adamów	lubelskie	11,111
1141	1207	Żytno	łódzkie	11,111
1429	1207	Kazanów	mazowieckie	11,111
1497	1208	Chełm	lubelskie	11,082
1201	1209	Mochowo	mazowieckie	11,034
1475	1210	Grzmiąca	zachodniopomorskie	11,024
1523	1211	Stary Lubotyń	mazowieckie	10,938
1303	1212	Osiek	kujawsko-pomorskie	10,769
1118	1213	Jarczów	lubelskie	10,588
1236	1214	Świecie nad Osą	kujawsko-pomorskie	10,476
1123	1215	Wartkowice	łódzkie	10,471
636	1216	Nielisz	lubelskie	10,435
1525	1217	Turośl	podlaskie	10,366
1508	1218	Regimin	mazowieckie	10,345
1170	1219	Przasnysz	mazowieckie	10,300
1332	1220	Zadzim	łódzkie	10,204
1452	1221	Bircza	podkarpackie	10,191
1525	1222	Krasne	mazowieckie	10,185
1217	1223	Ruja	dolnośląskie	10,000
1336	1223	Goszczanów	łódzkie	10,000
1355	1223	Ozorków	łódzkie	10,000
691	1223	Boguty-Pianki	mazowieckie	10,000
1502	1223	Kolno	podlaskie	10,000
1148	1224	Radziłów	podlaskie	9,821

GMINY WIEJSKIE

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1204	1225	Gręboszów	małopolskie	9,722
1486	1226	Naruszewo	mazowieckie	9,709
1243	1227	Karnice	zachodniopomorskie	9,639
1299	1228	Ceranów	mazowieckie	9,524
1391	1228	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	9,524
1291	1229	Chełmża	kujawsko-pomorskie	9,507
1191	1230	Jemielno	dolnośląskie	9,459
487	1231	Dąbrowice	łódzkie	9,434
510	1232	Nagłowice	świętokrzyskie	9,302
1492	1233	Jaśliska	podkarpackie	9,091
1483	1234	Dołhobyczów	lubelskie	9,016
1420	1235	Ruda-Huta	lubelskie	9,000
1253	1236	Brzeziny	łódzkie	8,947
1237	1237	Subkowy	pomorskie	8,929
1525	1238	Falków	świętokrzyskie	8,889
1490	1239	Radecznica	lubelskie	8,850
1498	1240	Papowo Biskupie	kujawsko-pomorskie	8,547
1447	1241	Godziszów	lubelskie	8,537
1034	1241	Przewóz	lubuskie	8,537
1074	1242	Gowarczów	świętokrzyskie	8,257
1045	1243	Malbork	pomorskie	8,197
1496	1244	Grabowo	podlaskie	8,140
704	1245	Oleśnica	dolnośląskie	8,087
1345	1246	Skórcz	pomorskie	7,895
1431	1247	Nowogródek Pomorski	zachodniopomorskie	7,843
1525	1248	Rychliki	warmińsko-mazurskie	7,767
824	1249	Przelewice	zachodniopomorskie	7,534

Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych instytucjonalnymi formami opieki w 2021 roku				
2016	2021	Gmina	Województwo	
1346	1250	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	7,516
1470	1251	Łukowa	lubelskie	7,087
1463	1252	Rokitno	lubelskie	7,071
1326	1252	Dzierżążnia	mazowieckie	7,071
1515	1253	Chotcza	mazowieckie	7,018
1228	1253	Tarłów	świętokrzyskie	7,018
1040	1254	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	7,009
1444	1255	Dziadkowice	podlaskie	6,897
1506	1256	Chrzanów	lubelskie	6,818
1408	1257	Rogóżno	kujawsko-pomorskie	6,767
1159	1258	Milejczyce	podlaskie	6,667
924	1259	Kolno	warmińsko-mazurskie	6,422
1520	1260	Sidra	podlaskie	6,024
1525	1261	Białogard	zachodniopomorskie	5,978
1343	1262	Ustka	pomorskie	5,882
1525	1263	Budry	warmińsko-mazurskie	5,769
471	1264	Brzeźno	zachodniopomorskie	5,556
1256	1265	Ciepielów	mazowieckie	5,031
1134	1266	Wilczęta	warmińsko-mazurskie	5,000
1525	1267	Dubeninki	warmińsko-mazurskie	3,509
1525	1268	Dubienka	lubelskie	2,326
536	1269	Lewin Kłodzki	dolnośląskie	2,174
1349	1270	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	1,124
1509	1271	Nowy Duninów	mazowieckie	0,990
780	1272	Płużnica	kujawsko-pomorskie	0,000
1499	1272	Nowy Dwór	podlaskie	0,000
1525	1272	Braniewo	warmińsko-mazurskie	0,000